

**SEMMELWEIS EGYETEM**  
**Egészségügyi Közszolgálati Kar**



**Laktációs Szaktanácsadó**  
**Szakirányú Továbbképzési Szak**  
**Tanulmányi tájékoztató**

**Budapest, 2021.**

## TARTALOMJEGYZÉK

<b>I. Intézményi keret és elérhetőség</b>	<b>3.</b>
<b>II. Általános információk</b>	<b>5.</b>
<b>III. Tantárgyi háló</b>	<b>9.</b>
<b>IV. Mintatanterv</b>	<b>11.</b>
<b>V. Tantárgyprogramok</b>	<b>14.</b>
<b>VI. Szakdolgozati követelmények</b>	<b>70.</b>
<b>VII. A záróvizsgára bocsátás feltételei</b>	<b>77.</b>
<b>VIII. Képzési és kimeneti követelmények</b>	<b>78.</b>

## ***I. Intézményi keret és elérhetőség***

### **Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet**

A Mentálhigiéné Intézet 2010 áprilisától a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar (a továbbiakban: SE-EKK) intézményeként folytatja tevékenységét. Az Intézet az Oktatási Hivatal engedélye alapján két mesterképzést (szociális munka mesterképzés, mentálhigiéné családtudományi és családterápiás mesterképzés), valamint hét szakirányú továbbképzést (mentálhigiéné és szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés, mentálhigiéné lelkipozíció szakirányú továbbképzés, laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzés, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció továbbképzés, közösségi és családi mediáció szakirányú továbbképzés, iskolai szociális munka továbbképzés és idősügyi interaktív életút-tanácsadó szakirányú továbbképzés) indíthat. Intézetünk feladatkörébe tartozónak tekinti a végzett hallgatók praxiskísérését, a kutatáson alapuló folyamatos curriculum-fejlesztést, a képzési szakanyagok készítését, valamint a segítő szakemberek képzését és továbbképzését.

Intézetigazgató: Dr. Pethesné Dávid Beáta, egyetemi tanár

Szakfelelős: Dr. Török Szabolcs, egyetemi docens

#### ***Elérhetőségeink:***

Postacím: Mentálhigiéné Intézet  
1428 Budapest, Pf. 2.

Cím: Budapest, 1089, Nagyvárad tér 4. XIX. em.

Tel: (1) 266-0878

Fax: (1) 214-5685

Honlap: <http://semmelweis.hu/mental/>

#### **A tanulmányi ügyek intézésének helye és időpontja:**

E-mail: [mental-tanulmanyi@public.semmelweis-univ.hu](mailto:mental-tanulmanyi@public.semmelweis-univ.hu)

Cím: 1089, Budapest, Nagyvárad tér 4. (XIX. emelet, 1928. szoba)

Tel: (1) 459-1500 / 56525-ös mellék

Fax: (1) 214-5685

#### **Oktatásszervezéssel kapcsolatos ügyintézés:**

W. Ungváry Renáta

Tel: +36 30 202 0870 ;

E-mail: [ungvary.renata@public.semmelweis-univ.hu](mailto:ungvary.renata@public.semmelweis-univ.hu)

**Oktatással kapcsolatos információk:**

Dr. Török Szabolcs, szakfelelős

E-mail: [torok.szabolcs@public.semmelweis-univ.hu](mailto:torok.szabolcs@public.semmelweis-univ.hu)

W. Ungváry Renáta, képzési felelős, terepkoordinátor

E-mail: [ungvary.renata@public.semmelweis-univ.hu](mailto:ungvary.renata@public.semmelweis-univ.hu)

## ***II. Általános információk***

### **A SE-EKK Mentálhigiéné Intézet laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzésének specifikumai**

#### **Általános bevezető**

Az SE-EKK Mentálhigiéné Intézet a Szoptatásért Magyar Egyesület együttműködésével 2010-ben Laktációs szaktanácsadó vizsgára felkészítő elnevezéssel szakirányú továbbképzési szakot indított. A folyamatos curriculum-fejlesztés következményeként 2017-től a képzés háromfélévessé bővült Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak néven (a létesítést engedélyező határozat ügyiratszám: FNYF/509-2/2017). A képzés indításakor feltétel volt a már korábban létező nemzetközi képesítés (International Board Certified Lactation Consultant) egyidejű megszerzése. A Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak a továbbiakban nem feltétele az IBCLC vizsga letétele, de a képzés kurzusai továbbra is a nemzetközi vizsga tudásanyagához illeszkednek, illetve a képzés kiemelt célja marad a nemzetközi vizsgára való felkészítés.

#### **Jelenléti kötelezettség**

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó pontjának megfelelően:

Az aláírás megszerzésének feltétele a gyakorlatokon és előadásokon való legalább 75%-os részvétel. A képzés levelező jellégéből fakadóan az órák blokkokban kerülnek oktatásra, ezért a jelenléti kötelezettség teljesíthető az összes óra 75%-án való részvétellel, függetlenül az egyedi tárgyak óráin való részvételtől. Ez alól kivételt képez a hallgató által választott időpontban teljesítendő kórházi gyakorlat, amelyet a harmadik félév során kell teljesíteni, ezen a hiányzás nem elfogadható, a képzés biztosít további gyakorlati alkalmakat a pótlásra. A stúdiumokon a puszta jelenlétén túl követelmény az órákon való aktív közreműködés.

#### **Információk hallgatóknak**

A hallgatók minden, a képzéssel kapcsolatos aktuális tudnivalóról és az egyes stúdiumok követelményeinek részleteiről az intézet honlapjáról (<https://semmelweis.hu/mental/>) tájékozódhatnak.

#### **„Fórumok”**

A hallgatók és a tanári kar közötti szervezett információcserére szolgálnak. A fórunszerű megbeszélésekre többféle lehetőség van. A hallgatók közvetlenül és/vagy választott képviselőik révén fordulhatnak az Intézet oktatói testületéhez.

#### *Hallgatói Önkormányzat (HÖK) Irodája*

1089 Budapest, VIII. Nagyvárad tér 4. Hallgatói Centrum F-30. terem

Tel: 210-2930/56100, Fax: 210-4407

#### *Fogyatékosügyi és esélyegyenlőségi koordinátor*

Horváth Balázs

Tel: 06-20-825-8426

#### **Tanulmányi kötelezettségek**

A képzés tanulmányi követelményeire vonatkozóan a Semmelweis Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata az irányadó.

(<https://semmelweis.hu/jogigfoig/dokumentumtar/szabalyzattar/szervezeti-es-mukodesi-szabalyzat/>)

Az egyes stúdiókhoz tartozó követelményekről és határidőkről jelen tanulmányi tájékoztatón kívül a moodle e-learning felületen keresztül részletes tájékoztatást kapnak a hallgatók.

Beiratkozás: A költségtérítési díj fizetésére kötelezett hallgató csak abban az esetben iratkozhat be a következő szemeszterre és folytathatja a képzést, ha a befizetést igazoló dokumentumot vagy annak másolatát leadja, illetve ha részletfizetési kedvezmény vagy fizetési haladék iránti kérelme van folyamatban.

Az egyes stúdiók tananyaga az előadásokon elhangzottakból, a gyakorlatokon elsajátítottakból és a kötelező irodalomból tevődik össze.

A Tanulmányi Tájékoztató VIII. fejezet Képzési és kimeneteli követelmények (KKK) 4. pontja szerint "A képzésbe jelentkező nem orvos- és egészségügy területén legalább alapképzési szintű végzettséggel rendelkezők számára az orvos- és egészségügyi alapismeretek elsajátítása a nemzetközi laktációs szaktanácsadó (IBCLC) vizsga feltételeként előírt mértékben kötelező, mely ismereteket (anatómia, élettan-kórélettan, egészségügyi alapismeretek, elsősegélynyújtás, közegészségügy-járványtan) legkésőbb a képzéssel párhuzamosan a második félév végéig kell teljesíteni."

A KKK VIII. fejezet 4. pontjában rögzített alapismeretek jelen mintatantervben szereplő szabadon választható tárgyak (Az anatómia alapjai; A humánélettan alapjai; A táplálkozástudomány alapjai; Elsősegélynyújtás; Általános és fertőzések elleni óvintézkedések; Egészségügyi szaknyelv) teljesítésével abszolválhatók. Más intézményben végzett tanulmányok igazolása csak tantárgybefogadási kérelem benyújtásával lehetséges.

## **A nemzetközi laktációs szaktanácsadó vizsga**

A képzés célja a nemzetközi laktációs szaktanácsadó (International Board Certified Lactation Consultants - IBCLC) vizsgára való felkészítés is, ezért a képzés elvégzésének feltételei megegyeznek a nemzetközi vizsga bemeneti feltételeivel. A nemzetközi vizsgabizottság International Board of Lactation Consultant Examiners - IBLCE) előírásai a következők:

- 1 A nemzetközi vizsgára jelentkezőnek rendelkeznie kell olyan egészségügyi képzettséggel, melyet jellemzően egészségügyi szakemberek szereznek meg szakmai tanulmányaik során.
  - Az egészségügyi képzésnek tartalmaznia kell a következő 8 tantárgy mindegyikéből legalább egy kurzust akkreditált felsőoktatási intézményben (*zárójelben a képzésben oktatott tárgy neve*):
    - Biológia (*A laktáció biológiai alapjai*)
    - Humán anatómia (*Az anatómia alapjai*)
    - Humán élettan (*Humán élettan*)
    - Csecsemő- és gyermeknövekedés és fejlődés (*Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei*)
    - Bevezetés a klinikai kutatásba (*Kutatási eredmények elemzése*)
    - Táplálkozástudomány (*A táplálkozástudomány alapjai.*)
    - Pszichológia vagy tanácsadói ismeretek vagy kommunikáció (*A tanácsadás pszichológiája*)

- Szociológia vagy kulturális érzékenység vagy kultúrantropológia (*A csecsemőtáplálás szociokulturális vonatkozásai*)
- Továbbá a következő 6 tárgy bármely továbbképzési intézményben való elvégzését:
    - Életmentés, elsősegélynyújtás (*Elsősegélynyújtás*)
    - Egészségügyi dokumentáció (*Terepmunka tutoriális kíséréssel I., II.*)
    - Egészségügyi szaknyelv (*Egészségügyi szaknyelv*)
    - Egészségügyi szakemberek munkahelyi biztonsága (*Környezet-, munka, tűz és vagyonvédelmi oktatás*)
    - Szakmai etika egészségügyi szakembereknek (*Hivatásetika*)
    - Általános és fertőzések elleni óvintézkedések (*Általános és fertőzések elleni óvintézkedések*)
- 2 A jelentkezőnek rendelkeznie kell legalább 95 órányi laktáció specifikus (ebből 5-nek kommunikáció fókusszal) oktatás igazolásával.
- A képzés teljes óraszama 212 óra, melyből az elméleti oktatás 132 laktációs specifikus elméletet tartalmaz, amelyről a vizsgajelentkezéskor a hallgatónak angol nyelvű igazolólapot állítunk ki.
  - A klienssel való kommunikációra kiemelt figyelmet fordítunk a „Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok”, illetve az „Esetmegbeszélés” tárgyak során.
- 3 A jelentkezőnek rendelkeznie kell 1000 óra laktáció specifikus klinikai tapasztalattal, amely kiváltható 500 óra mentorált gyakorlattal, melyet laktációs szaktanácsadó diplomával és érvényes International Board Certified Lactation Consultant (IBCLC) oklevéllel rendelkező tanácsadó igazolhat.
- A képzés bemeneti feltételei között szerepel a klinikai tapasztalat megléte. A klinikai tapasztalat első 50%-nak igazolása a Terepmunka tutoriális kíséréssel I tárgy, a második 50% igazolása a Terepmunka II tárgy aláírásának feltétele.
  - Bizonyos munkakörökben a jelentkezők a munkaidejük egy részét a következő arányok szerint számíthatják be:
    - szülésznő 20%
    - védőnő 30%
    - dévény terapeuta/gyógytornász (gyermekkel foglalkozó) 20%
    - gyermekorvos, újszülöttel is foglalkozó 30%
    - szülészorvos 15%
    - csecsemőápoló 60%
    - kórházi védőnő 50%
    - házi gyermekorvos 30%
    - gyermekfogorvos 20%
    - perinatális szaktanácsadó 30%
    - szülő-csecsemő konzulens 30%
    - (további munkakörök esetén a felvételi bizottság dönt az óraszámok beszámításáról)

**Tanári kar**

A képzés tanári kara főállású és részállású intézeti munkatársakból, illetve külső (szerződéses) munkatársakból áll. Az oktatási színvonal emelése érdekében a képzés együttműködik a Szoptatásért Magyar Egyesülettel, amely szervezet segítséget nyújt a szak elméleti stúdiumainak szakmai kidolgozásában és azok szakirodalmi forrásainak tartalmi összeállításában. Az egyesület laktációs szaktanácsadó végzettséggel rendelkező munkatársai oktatóként is közreműködnek a képzésben. A teljes stáb nyomon követi, illetve értékeli a hallgatók tanulmányi munkáját és fejlődését.

**Klinikai együttműködés**

A hallgatók a harmadik félév során terepgyakorlatukat külső oktatókórházakban végzik.



## **Szakanyagok**

A kötelező és ajánlott irodalom egy része rendelést követően megvásárolhatóak. A könyvrendelés és vásárlás pontos menetéről részletes információk az intézet honlapján találhatóak. Mindezt kiegészíthetik az oktatók által összeállított kéziratok.

### ***III. Tantárgyi háló***

#### **A képzés meghatározó ismeretkörei**

A képzési program több pilléren áll. A „Tanácsadói készségeket fejlesztő stúdiumok”, „Laktációs elméleti ismeretek stúdiumcsoport”, a „Klinikai ismeretek stúdiumcsoport” és a „Hivatás integrált alkalmazását elősegítő stúdiumok” egymásra épülve, de más-más oldalról járulnak hozzá a hallgató elméleti és gyakorlati ismereteinek, valamint laktációs szaktanácsadói kompetenciáinak fejlesztéséhez. A hallgatóknak lehetősége van további ismeretek szerzésére kötelezően választható és szabadon választható tárgyak felvételével. Az egyes tantárgyakat és a hozzájuk tartozó óraszámokat és kreditértékeket a tantárgyi háló (9-10. oldal) tartalmazza.

- Tanácsadói készségeket fejlesztő stúdiumok: 9 kredit
  - A tanácsadás pszichológiája
  - Rendszerszemléletű családkonzultáció alapjai
  - Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok
  - Egyéni sajátélmény-konzultáció
  
- Laktációs elméleti ismeretek stúdiumcsoport: 16 kredit
  - A laktáció biológiai alapjai
  - Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei
  - A csecsemőtáplálás szociokulturális vonatkozásai
  - Hivatásetika
  
- Klinikai ismeretek stúdiumcsoport: 45 kredit
  - A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései
  - Az anya testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai
  - A gyermek testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai
  - Klinikai laktációs tanácsadási gyakorlat
  - Terepmunka tutoriális kíséreléssel
  
- Hivatás integrált alkalmazását elősegítő stúdiumok: 12 kredit
  - Nemzetközi állásfoglalások ismerete
  - Kutatási eredmények elemzése
  - Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés
  - Laktációs ismeretek közösségi oktatásának kommunikációs és módszertani alapjai

- Szakdolgozati stúdium:3 kredit
  - Szakdolgozati szakszeminárium
  
- Kötelezően választható stúdiumok: 5 kredit
  - Irodalomkutatási módszerek
  - Primer prevenciós programszervezés
  - Segítő beszélgetés gyakorlata
  - Szakirodalom-feldolgozási kurzus
  
- Szabadon választható stúdiumok: 1-3 kredit
  - Az anatómia alapjai
  - A humánélettan alapjai
  - A táplálkozástudomány alapjai
  - Elsősegélynyújtás
  - Általános és fertőzések elleni óvintézkedések
  - Egészségügyi szaknyelv

#### IV. Mintatanterv

Stúdiumok		Elmélet / gyakorlat	I. félév (óra- számok)	II. félév (óra- számok)	III. félév (óra- számok)	Számon- kérés módja	Kredit	Kötelező / kötelezően választható
<b>1. Tanácsadói készségeket fejlesztő stúdiumok</b>							<b><u>9</u></b>	
1.1	A tanácsadás pszichológiája	elmélet		6		kollokvium (írásbeli)	2	<b>kötelező</b>
1.2	Rendszerszemlélet a laktáció támogatásában	elmélet		6		kollokvium (írásbeli)	3	<b>kötelező</b>
1.3	Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok	elmélet	9			gyakorlati jegy	4	<b>kötelező</b>
1.4	Egyéni sajátélmény-konzultáció	gyakorlat		2		aláírás	0	<b>kötelező</b>
<b>2. Laktációs elméleti stúdiumok:</b>							<b><u>16</u></b>	
2.1	A laktáció biológiai alapjai	elmélet	12			kollokvium (írásbeli)	5	<b>kötelező</b>
2.2	Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei	elmélet	12			kollokvium (szóbeli)	5	<b>kötelező</b>
2.3	A csecsemőtáplálás szociokulturális vonatkozásai	elmélet	9			kollokvium (írásbeli)	4	<b>kötelező</b>
2.4	Hivatás-etika	elmélet			6	kollokvium (írásbeli)	2	<b>kötelező</b>
<b>3. Klinikai ismeretek stúdiumcsoport</b>							<b><u>45</u></b>	
3.1	A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései	elmélet		15		kollokvium (írásbeli)	5	<b>kötelező</b>
3.2	Az anya testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai	elmélet	27			kollokvium (szóbeli)	10	<b>kötelező</b>
3.3	A gyermek testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai	elmélet		24		kollokvium (szóbeli)	10	<b>kötelező</b>

3.4	Klinikai laktációs tanácsadási gyakorlat	gyakorlat			24	gyakorlati jegy	10	kötelező
3.5	Terepmunka tutoriális kíséréssel I.	gyakorlat		4		gyakorlati jegy	4	kötelező
3.6	Terepmunka tutoriális kíséréssel II.	gyakorlat			6	gyakorlati jegy	6	kötelező
<b>4. Hivatás integrált alkalmazását elősegítő stúdiumok</b>							<u>12</u>	
4.1	Nemzetközi állásfoglalások ismerete	elmélet	6			gyakorlati jegy	2	kötelező
4.2	Kutatási eredmények elemzése	elmélet			6	gyakorlati jegy	2	kötelező
4.3	Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés	gyakorlat		18		gyakorlati jegy	6	kötelező
4.4	Laktációs ismeretek közösségi oktatásának kommunikációs és módszertani alapjai	gyakorlat			6	gyakorlati jegy	2	kötelező
<b>5. Szakdolgozat</b>							<u>3</u>	
5.1	Szakdolgozati szakszeminárium	gyakorlat			5	gyakorlati jegy	3	kötelező
<b>6. Kötelezően választható stúdiumok</b>							<u>5</u>	
6.1	Irodalomkutatási módszerek	gyakorlat			9	gyakorlati jegy	5	kötelezően választható
6.2	Primer prevenciós programszervezés	gyakorlat			9	gyakorlati jegy	5	kötelezően választható
6.3	Segítő beszélgetés gyakorlata	gyakorlat			9	gyakorlati jegy	5	kötelezően választható
6.4	Szakirodalom-feldolgozási kurzus	gyakorlat			9	gyakorlati jegy	5	kötelezően választható
<b>7. Szabadon választható stúdiumok</b>							<b>1-3</b>	

	Az anatómia alapjai	elmélet	6			kollokvium (szóbeli)	2	szabadon választható
	A humán élettan alapjai	elmélet	6			kollokvium (szóbeli)	2	szabadon választható
	Egészségügyi szaknyelv	elmélet	3			kollokvium (szóbeli)	1	szabadon választható
	A táplálkozástudomány alapjai	elmélet		6		kollokvium (szóbeli)	2	szabadon választható
	Elsősegélynyújtás	gyakorlat		9		gyakorlati jegy	3	szabadon választható
	Általános és fertőzések elleni óvintézkedések	elmélet		6		kollokvium (szóbeli)	2	szabadon választható
<b>Összesen</b>			<b>75</b>	<b>75</b>	<b>62</b>		<b>90</b>	

## V. Tantárgyprogramok

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet  <b>Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak</b>					
<b>Tárgy neve: Az anatómia alapjai</b> Rövidített neve: <b>Anatómia</b> Angol neve: Anatomy Német neve: Anatomie Kódja:					
<b>Tantárgyfelelős</b> neve, beosztása, (szervezeti egység): <b>Dr. Török Szabolcs</b> , egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) <b>Oktatók</b> neve, beosztása: Pölöskeiné Szénási Annamária, tanársegéd, SE-ETK					
Tárgyfélév: <b>1./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>6 elmélet</b>	Jelleg: <b>szabadon választható</b>	Kredit: <b>2</b>
Tantárgy felvételének <b>előkövetelménye</b> : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):-					
<b>Tantárgy célkitűzése:</b> A hallgatók megismerjék az ember szomatikus állapotának sajátosságait, alapozó anatómiai tudást szerezzenek a laktáció támogatásához szükséges ismeretanyag elsajátításához. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapképzésük számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „ <i>Humán anatómia</i> ” tárgy követelményeinek felel meg.					
<b>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása:</b> Bevezetés az emberi test anatómiájába. Felöleli a szervek térbeli elrendezését és megjelenését a szervezetben, beleértve a szervek vizuális azonosítását. A hangsúlyt a csontváz és izomrendszer, valamint a fő szervrendszerek anatómiájára helyezi. Az előadások a meghirdetett oktatási napokon kívül, egyéni tanrendben, online felületen meghallgathatók, a hallgatóknak konzultációt biztosítunk.					
<b>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</b> A hallgatók a tárgy elvégzése után képesek lesznek a későbbi laktáció specifikus anatómiai ismereteket rendszerben értékelni.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó <b>feladatainak</b> száma és típusa:- Megoldandó feladatok száma: --					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: <b>Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele</b> az előadások meghallgatása					
<b>Vizsgakövetelmények:</b> szóbeli kollokvium (ötfokozatú érdemjegy) <b>Témakörök:</b> Az emberi test felépítése, fő részei. Sejt, szövet, szervek, szervrendszerek. Csontvázrendszer, izomrendszer. Szív és vérkeringés. Emésztőrendszer szakaszai. Légzőrendszer felépítése. Vese szerkezete, élettana. Női és férfi nemi szervek, menstruációs ciklus. Idegrendszer. Aggyvelő felosztása, agykérgi központok, agykamrák. Központi idegrendszer					

Perifériás idegrendszer.  
Vegetatív idegrendszer.  
Érzékszervek.

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom:**

Tarsoly Emil (2010): Funkcionális anatómia

**Ajánlott irodalom:**

Tarsoly Emil (2011): Anatómia – interaktív segédanyag

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: A humán élettan alapjai**

Rövidített neve: **Élettan**

Angol neve: Human Physiology

Német neve: Menschliche Physiologie

Kódja:

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Pölöskeiné Szénási Annamária, tanársegéd, SE-ETK

Tárgyfélév: <b>1./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>6 elmélet</b>	Jelleg: <b>szabadon választható</b>	Kredit: <b>2</b>
-------------------------------	---	-----------------------------------	------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):-

Tantárgy **célkitűzése**:

A laktációt megalapozó élettani és biokémiai folyamatok alapjainak megismertetése a nem egészségügyi alapvégzettségű laktációs szaktanácsadó hallgatókkal.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „*Humán élettan*” tárgy követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Bevezetés az élet fenntartásához szükséges élettani és biokémiai folyamatokba és az általános fiziológiai elvekbe. Tárgyalja a szervek és a szervrendszerek folyamatait. Ismerteti az élettani alapjelenségeket, a szervezet és a működés összefüggéseit, az élettani és a kóros működés ismérveit. Különös hangsúlyt kapnak a szervek és szervrendszerek kapcsolatai, valamint a szabályozó mechanizmusok

Az előadások a meghirdetett oktatási napokon kívül, egyéni tanrendben, online felületen meghallgathatók, a hallgatóknak konzultációt biztosítunk.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgatók a megszerzett alapozó tudásuk birtokában képessé válnak a laktáció biokémiai folyamatainak értelmezésére.

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:-

Megoldandó feladatok száma:

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele:** az előadások meghallgatása

**Vizsgakövetelmények:**

szóbeli kollokvium (ötfokozatú érdemjegy)

**Témakörök:**

Sejtélettan

A szívműködés élettana

A légzés élettana

A hormonrendszer működése

Az idegrendszer működése

A hőháztartás

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom:**

Dr. Lévay György (szerk.) (2010): Alkalmazott élettan-kórélettan. Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar, Budapest.

Csík Zsuzsanna (szerk.) (2010): Élettan-kórélettan gyakorlati munkafüzet. Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar, Budapest.

**Ajánlott irodalom:**

Fonyó A. (szerk.) (2011): Az orvosi élettan tankönyve. Medicina Könyvkiadó Zrt.

Székely M. (szerk.) (2010): Kórélettani alapok. Medicina Könyvkiadó Zrt.



Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Egészségügyi szaknyelv**

Rövidített neve: **Szaknyelv**

Angol neve: Medical Terminology

Német neve: Medizinische Fachbegriffe

Kódja:

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Pölskeiné Szénási Annamária, tanársegéd, SE-ETK

Tárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>3 elmélet</b>	Jelleg: <b>szabadon választható</b>	Kredit: <b>1</b>
------------------------	--	-----------------------------------	------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):-

Tantárgy **célkitűzése**:

A nem egészségügyi végzettségű laktációs hallgatók megismertetése az egészségügyi nyelv latin- és angolnyelvű gyökereivel, rövidítéseivel.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Egészségügyi szaknyelv” követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Az alapvető orvosi terminológiák jelentése, értelmezése.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgatók képessé válnak az egészségügyi rendszer hiteles és elismert tagjaivá válni.

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele**: az előadások meghallgatása

Vizsgakövetelmények:

szóbeli kollokvium (ötfokozatú érdemjegy)

**Témakörök**:

Az anatómiai nevezéktan alapjai

Klinikai diagnózisok, eljárások megnevezései

Farmakológiai szakkifejezések

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom**:

Bakó Alexandra (2017): Orvosi latin és egészségügyi terminológia

**Ajánlott irodalom**:

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: A táplálkozástudomány alapjai**

Rövidített neve: **Táplálkozástud**

Angol neve: Dietetics-Nutrition

Német neve: Diätetik-Ernährung

Kódja:

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Pölöskeiné Szénási Annamária, tanársegéd, SE-ETK

Tárgyfélév: <b>2./tavaszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>6 elmélet</b>	Jelleg: <b>szabadon választható</b>	Kredit: <b>2</b>
----------------------------------	--	-----------------------------------	------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):

Tantárgy **célkitűzése**:

A tantárgy a táplálkozástudomány és a dietetika alapismereteibe nyújt betekintést. A tantárgy a szakképzés céljaival összhangban dolgozza fel az egyes táplálkozással összefüggő témaköröket. A tárgy további feladata olyan elméleti ismeretek átadása, melyek megalapozzák a korszerű, multidiszciplináris szemlélet kialakulását. A tananyag birtokában a hallgatók képessé válnak az egészséges táplálkozás ismereteinek megvalósítására, a hibás táplálkozási szokások felismerésére az ellátás során.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „*Táplálkozástudomány*” tárgy követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A tárgy bemutatja a táplálkozástudomány elveit és fogalmait. Hangsúlyozza a humán táplálkozási szükségleteket. Felöleli az orvostudomány, biokémia, élettan, dietetika, az élelmiszer-tudományok és a társadalomtudományok táplálkozástudományhoz kapcsolódó aspektusait, melyek az emberi növekedéssel, a sejtműködéssel és az egészséggel kapcsolatosak. Tárgyalja az élelmiszerek tápanyagtartalmát, az emésztés, felszívódás, szállítás és metabolizálás biokémiáját, valamint a tápanyagok kémiai szerepét a sejtek növekedésében és a homeosztázisban. Segíti a különleges tápanyagok szerepének megértését a kiegyensúlyozott étrend és az optimális egészség elérésében.

Az előadások a meghirdetett oktatási napokon kívül, egyéni tanrendben, online felületen meghallgathatók, a hallgatóknak konzultációt biztosítunk.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató képessé válik az anyatej szerepének meghatározására a táplálkozásban, képes az ügyfeleinek segítséget nyújtani az anyatejet kísérő és követő táplálkozás felépítésében.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele**: az előadások meghallgatása

Vizsgakövetelmények:

szóbeli kollokvium (ötfokozatú érdemjegy)

**Témakörök**:

Alapvető tápanyagesoportok

A tápanyagok kémiai szerepe a sejtek növekedésében és a homeosztázisban.

Élelmiszerek tápanyagösszetétele

Táplálkozási igény különböző életkorokban és helyzetekben

A várandós táplálkozás sajátosságai

Alapdiétákra vonatkozó ismeretek

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom**:

Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége (2016): A magyar táplálkozási ajánlás: Okostányér. Budapest. www.mdosz.hu/okostanyer

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Általános és fertőzések elleni óvintézkedések**

Rövidített neve: **Óvintézkedések**

Angol neve: Universal Safety Precautions and Infection Control

Német neve: Allgemeine Sicherheitsvorschriften und Infektionskontrolle

Kódja:

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Pölskeiné Szénási Annamária, tanársegéd, SE-ETK

Tárgyfélév: <b>2./tavaszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>6 elmélet</b>	Jelleg: <b>szabadon választható</b>	Kredit: <b>2</b>
----------------------------------	--	-----------------------------------	------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):-

Tantárgy **célkitűzése**:

A laktációs szaktanácsadó hallgatók felkészítése arra, hogy hogyan védhetik meg önmagukat és ügyfeleiket a fertőzések ellen, és hogyan akadályozhatják meg a betegségek terjedését hatékony higiéniai intézkedések révén. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Általános és fertőzések elleni óvintézkedések” követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A humánökológia alapjai, a víz-, a levegő-, a talajszennyeződés hatása az emberi egészségre, az ártalmak megelőzésének fontosabb kérdései. Hulladékkezelés, hulladékgazdálkodás, veszélyes hulladékok szakszerű kezelésének ismertetése. Az épületek, ezen belül a betegek elhelyezésére szolgáló úgynevezett egészségügyi célépületek, a lakások higiénés normái, elégtelen funkciójuk hatása a beteg és egészséges emberre, az ártalmak megelőzésének lehetőségei. A foglalkozás betegségek kialakulásának körülményei, a megfelelő munkakörnyezet kialakításakor szükséges feltételek, normák.

Az előadások a meghirdetett oktatási napokon kívül, egyéni tanrendben, online felületen meghallgathatók, a hallgatóknak konzultációt biztosítunk.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgatók képessé válnak önmaguk és ügyfeleik biztonságának megóvására.

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele:** az előadások meghallgatása

Vizsgakövetelmények:

szóbeli kollokvium (öt fokozatú érdemjegy)

**Témakörök:**

A humánökológia alapjai

Szennyeződéstípusok

Hulladékkezelés

Lakókörnyezet hatása az emberi egészségre

Foglalkozásbetegségek

Az egészségügyi ellátással összefüggő betegségek

Epidemiológia

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom:**

Zsiga László (1999): Közegészségtan.

**Ajánlott irodalom:**

Aktuális jogszabályok

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Elsősegélynyújtás**

Rövidített neve: **Elsősegély**

Angol neve: First aid

Német neve: Erste Hilfe

Kódja:

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Berta Gabriella, laktációs szaktanácsadó, orvos (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tárgyfélév: <b>2./tavaszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>9 gyakorlat</b>	Jelleg: <b>szabadon választható</b>	Kredit: <b>3</b>
----------------------------------	--	--	--------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):-

Tantárgy **célkitűzése**:

A képzés célja korszerű elsősegélynyújtási ismeretek átadása, a beavatkozási készség kifejlesztése, a folyamatos továbbképzés igényének kialakítása. Növelni a hallgatók empátiás készségét, javítani helyzetfelismerő és döntési képességeiket. Megismertetni a leggyakoribb hirtelen egészségkárosodásokat, különös figyelemmel az újszülöttek és csecsemők speciális igényeire.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Életmentés, elsősegélynyújtás” követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A helyszíni betegvizsgálat, diagnosztizálás, ellátás szempontjai. Teendők a bejelentéstől a szállításig. Légzés, keringés vizsgálata és mesterséges fenntartásának módszerei, az újraélesztés alapjai. (BLS) algoritmus, az újraélesztés gyógyszerei, elektroterápia, hibák és szövődmények. Az újszülött vizsgálata és ellátása. A csecsemők és gyermekek vizsgálatának és ellátásának szempontjai, újraélesztés csecsemő és gyermekkorban. A beteg megfigyelése és vizsgálata. Kimentés, betegmozgatás. Légútbiztosítás. Lélegeztetés. A keringés mesterséges pótlása. komplex újraélesztés.

Az előadások a meghirdetett oktatási napokon kívül egy előzetesen meghirdetett napon lesznek megtartva.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató képessé válik az egészségügyi vészhelyzet elvárható megelőzésére, megakadályozására.

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele**: A gyakorlati napon való aktív részvétel.

**Vizsgakövetelmények**:

gyakorlati jegy (öt fokozatú érdemjegy)

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom**:

Dr. Hornyák István (2016): Elsősegélynyújtás. Semmelweis Kiadó.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok**

Rövidített neve: **Helyzetgyakorlatok**

Angol neve: Case scenarios in lactation counseling

Német neve: Still- und Laktationsberatung in der Praxis

Kódja: MIKOLSZT040\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Asztalos Bernadett**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

W. Ungváry Renáta, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Gitidiszné Gyetván Krisztina, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tóth Orsolya, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Dobrova Beatrix laktációs szaktanácsadó

Tárgyfélév:	Meghirdetés gyakorlása:	Számonkérés:	Óraszám:	Jelleg:	Kredit:
<b>1./őszi</b>	<b>évente</b>	<b>gyakorlati jegy</b>	<b>9 gyakorlat</b>	<b>kötelező</b>	<b>4</b>

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

Konkrét – előadó által hozott – esetek közös megbeszélése, demonstrálása. Az esetek közös megbeszélése az elméleti ismeretek integrálása, elmélyítése, gyakorlatba ágyazása céljából.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Helyzetgyakorlatok, esetmegbeszélések csoportbontásban. A telefonos tanácsadás jellegzetességei.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató:

- elsajátítja a helyes problémafelismerés és –megoldás eszközeit,
- empátiás készsége fejlődik,
- elsajátítja a megfelelő kommunikációs készségeket, melyekkel kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;
- elsajátítja a támogató, együttműködő magatartás alapjait klienseivel szemben

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

A hallgatónak a szemeszter végéig egy beadandót kell elkészítenie, ami az oktatók által megadott esetek kapott szempontrendszer szerinti elemzését tartalmazza

Megoldandó feladatok száma: 1 esszé

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele**: a szemináriumokon való aktív részvétel

**Vizsgakövetelmények**:

gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: A laktáció biológiai alapjai**

Rövidített neve: **Lakt. biol. alapok**

Angol neve: Biological foundations of lactation

Német neve: Biologische Grundlagen der Laktation

Kódja: MIKOLSZT037\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Kun Judit, orvos, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület )

Dr. Kiss Eleonóra, orvos, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Dr. Varga-Heier Krisztina, orvos, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tárgyfélév: <b>1./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>12 elmélet</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>5</b>
-------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

Az emlőmirigy makro-és mikroszkópos felépítésének, a csecsemő szájüregi anatómiájának és alapvető élettani funkcióinak, valamint a laktáció élettanának bemutatása. Az anyatej összetételének és immunológiai jelentőségének, a csecsemőtápszerekkel, a szoptató anya táplálkozásával, a szoptatás és gyógyszeresedés kérdéseivel kapcsolatos tudnivalók ismertetése.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapképzésük számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „*Biológia*” tárgy követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Az emlő anatómiája, a laktáció élettana: az emlő fejlődése, az emlő makroszkópos és mikroszkópos anatómiája, variációk és rendellenességek, szekretoros differenciálódás, szekretoros aktiválódás, laktáció, involúció, a tejtermelés endokrin és autokrin szabályozása, relaktáció és indukált laktáció.
- Az anyatej összetétele: az anyatej biológiai különlegessége, tápanyagcsoportok az anyatejben, bioaktív összetevők, az anyatej összetétele a laktáció különböző stádiumaiban, relaktáció, indukált laktáció és az anyatej összetétele, az anyatej összetételének változásai, fagyasztás, pasztörizálás, forralás hatása az anyatej összetevőire.
- A csecsemő szájüregének anatómiája, a csecsemő táplálkozással kapcsolatos élettana, a mesterséges táplálás: a szopásban közreműködő izmok és beidegzésük, az újszülött alkalmazkodása a méhen kívüli élethez, a szopással kapcsolatos reflexek, hozzátáplálás hatása a gyomor -bélrendszerre, különbségek az anyatej és a tápszer összetételében, a tápszeres táplálás hatásai a csecsemőre.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató:

- birtokába kerül mindazon elméleti ismereteknek és gyakorlati készségeknek, amely az emlő anatómiájára, a laktáció élettanára és a témához kapcsolódó biológiai ismeretekre vonatkoznak
- megismeri és integráltan alkalmazni képes anatómiai tudását és gyakorlati ismereteit;
- megismeri és képessé válik megfelelő módon értelmezni a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia;

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele:** előadásokon való részvétel

Vizsgakövetelmények:

Írásbeli kollokvium (teszt)

Tételsor:

1. Az emlő fejlődése
2. Az emlő makroszkópos és mikroszkópos anatómiája
3. Variációk és rendellenességek
4. A laktáció élettana - szekretoros differenciálódás, szekretoros aktiválódás, laktáció, involúció
5. A laktációban szerepet játszó hormonok
6. A tejtermelés szabályozása
7. Relaktáció és indukált laktáció
8. A tejtermelés molekuláris biológiája
9. Tápanyagcsoportok az anyatejben; az anyatej összetétele a laktáció különböző stádiumaiban; fagyasztás, pasztörizálás, forralás hatása az anyatej összetevőire
10. Az anyatej biológiai különlegessége; bioaktív összetevők az anyatejben
11. Különbségek az anyatej és a tápszer összetételében
12. A mesterséges táplálás és annak hatásai a csecsemőre, az anyára, a társadalomra, a környezetre
13. A csecsemő szájüregi anatómiája, a szopás élettana. A szopásban közreműködő izmok és beidegzésük; a szopással kapcsolatos reflexek
14. Az újszülött alkalmazkodása a méhen kívüli élethez; a csecsemő táplálkozással kapcsolatos élettana.

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

*Könyvek*

- Kun Judit: Az emlő anatómiája – újabb ismeretek a laktáló emlő ultrahangos vizsgálatai alapján. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
- Kun Judit: A tejszintézis molekuláris biológiája. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
- Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 8th edition, Elsevier, 2015
- Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása)
- Suzanne Hetzel Campbell, Judith Lauwers, Becky Spencerr, Rebecca Mannel: Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care (LEAARC); Jones & Bartlett Publishers; 1st edition (2019) (ILCA); Jones & Bartlett Publishers;
- Barbara Wilson-Clay: The Breastfeeding Atlas; Barbara Wilson-Clay; 5th edition, 2013
- Hale & Hartmann: Textbook of Human Lactation; Hale Publishing L.P. (2007)
- Lars A. Hanson: Immunobiology of Human Milk; Pharmasoftware Publishing; 1st edition (2004)
- Marsha Walker: Breastfeeding Management for the Clinician: Using the Evidence; Jones & Bartlett (2013)
- Linda J. Smith: Comprehensive Lactation Consultant Exam Review; Jones & Bartlett Learning; 3rd edition (July 2, 2010)
- Donáth: Anatómia-élettan; Medicina (2007)
- Dr. Tarsoly Emil: Funkcionális anatómia; Medicina (2008)
- Dr. James Bevan: Anatómia-élettan; Alexandra (2005)
- Fehér Erzsébet: Maxillofacialis anatómia (Fejlődéstani fejezet); Medicina (2006)
- Vagy bármilyen más anatómia-élettan tankönyv és atlasz, amiből az emlő, a női ivarszervek, a szájüreg anatómiája, a gyomor-bélrendszer (emésztés), az immunrendszer, a hormonrendszer és a bilirubin anyagcsere alapjai elsajátíthatók

*Cikkek (interneten megtalálható cikkek, könyvfejezetek)*

- ♣ Infant and young child feeding : model chapter for textbooks for medical students and allied health professionals. WHO, 2009.
- ♣ Infant feeding and nutrition for primary care – Chapter 1: Breastfeeding and human milk  
<http://www.ccebook.org/preview/1857758668/Infant-Feeding-And-Nutrition-for-Primary-Care>
- ♣ Jacqueline C. Kent: How Breastfeeding Works. Journal of Midwifery & Women's Health Volume 52, No. 6, November/December 2007  
[http://www.breastbabyproducts.com/pdf/10\\_how\\_breastfeeding\\_works.pdf](http://www.breastbabyproducts.com/pdf/10_how_breastfeeding_works.pdf)

- ^ Lactation Management Self-Study Modules - Level 1. Wellstart International, 2014  
<http://www.wellstart.org/Self-Study-Module.pdf>
- ^ Carol L Wagner, Eric M Graham, William W Hope: Human Milk and Lactation. Medscape Emedicine, 2006 December  
<http://emedicine.medscape.com/article/1835675-overview>
- ^ D. T. Ramsay, J. C. Kent, R. A. Hartmann and P. E. Hartmann: Anatomy of the lactating human breast redefined with ultrasound imaging. J. Anat.(2005)206, pp525–534  
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1469-7580.2005.00417.x/pdf>
- ^ Donna T. Geddes: Inside the Lactating Breast: The Latest Anatomy Research. J Midwifery Womens Health 2007;52:556–563
- ^ Outcomes of Breastfeeding versus Formula Feeding  
[http://www.lli.org/docs/Outcomes\\_of\\_breastfeeding\\_June\\_2007.pdf](http://www.lli.org/docs/Outcomes_of_breastfeeding_June_2007.pdf)
- ^ Jack Newman: How Breastmilk Protects Newborns  
<http://www.breastfeedingonline.com/HowBreastmilkProtectsNewborns.pdf>



Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei**

Rövidített neve: **Csecsemő szükségletei**

Angol neve: Natural needs of the healthy infant

Német neve: Natürliche Bedürfnisse des gesunden Säuglings

Kódja: MIKOLSZT039\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Danis Ildikó**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dobrova Beatrix, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tárgyfélév: <b>1./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>12 elmélet</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>5</b>
-------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A csecsemőfejlődés általános jellemzőinek, a csecsemő normális viselkedésének, táplálkozásának, szokásainak és szükségleteinek átfogó ismertetése.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „Csecsemő és gyermek növekedés és fejlődés” tárgy követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Evolúciós, antropológiai, élettani és pszichés alapok (szülés, anyatej összetétele a szoptatás szempontjából, újszülött szükségletei).
- Kötődő nevelés, érzelmi fejlődés, válaszkész gondoskodás (első óra jelentősége, bőrkontaktus, elkülönítés).
- Fogalmak, alapvető élettani sajátosságok és funkciók (szoptatással kapcsolatos fogalmak, pelenka tartalma, szoptatott csecsemő fejlődése).
- Az igény szerinti szoptatás jelentősége.
- Alvás, éjszakai gondoskodás. Hordozás.
- Hozzátáplálás (fogalmak, élettani és pszichés alapok).
- Hosszú távú szoptatás, elválasztás, elválasztódás (fogalmak, élettani, pszichés, evolúciós és antropológiai alapok).

A tantárgy során megszerzett **készségek** és **kompetenciák**:

A hallgató

- birtokába kerül mindazon elméleti ismereteknek és gyakorlati készségeknek, amelyek az egészséges csecsemők általános jellemzőire, a normális viselkedésére és élettani jellegzetességeire vonatkoznak
- megismeri és praxisában integráltan alkalmazza a csecsemők fizikai és érzelmi szükségleteire vonatkozó tudást ;
- helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességet sajátít el;

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 1

Félévvégi **alíírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

**Félév végi alíírás megszerzésének a feltétele:** előadásokon való részvétel, továbbá egy képzett laktációs szaktanácsadó vagy ligavezető által tartott anyacsoporton való részvétel igazolása

**Vizsgakövetelmények:**

Szóbeli kollokvium

**Tételsor:**

1. A szoptatott csecsemő fejlődése, megfelelő tejbevitel jelei, tejszükséglet alakulása, gyarapodás (túl sok-túl kevés)
2. A kötődés jelentősége, alakulása, folyamata, hormonális tényezők, egészséges és patológiás kötődés, a kötődés vizsgálata
3. Válaszkész gondoskodás, mit jelent a kötődő nevelés a gyakorlatban, a csecsemő szükségletei
4. Igény szerinti szoptatás fogalma, jelentősége, élettani és pszichés hatása, a szopási mintázat alakulása
5. Humán orális imprinting, a cumizavar fogalma, hatása
6. Hozzátáplálás fogalma, időzítés jelentősége, élettani hatásai, menete, alakulása
7. Hosszútávú szoptatás élettani és pszichés előnyei a mama és a baba számára, a szoptatás alakulása a baba növekedésével
8. Elválasztás, elválasztódás fogalma, alakulása, különbségek a kettő között
9. Alvás, az alvásfejlődés menete, gyakorlati megfontolások, egyúttalvás jelentősége, módzatai, családi ágy, SIDS
10. A hordozás élettani és pszichés jelentősége, lehetséges módjai

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom:**

1. Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció, Semmelweis Kiadó (2019) oldal: 99-110, 240-243, 280-282, 302-304, 369-375, 681-725, 793-830
2. Sue Gerhardt: A szükség szeretet – az affektusok hatása a kisgyermek agyfejlődésére Lélekben Otthon Kiadó, 2009
3. Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve az egészséges csecsemő (0-12 hónapos) táplálásáról [http://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2981/fajlok/EMMI\\_szakmai\\_iranyelve\\_%20csecsemo.pdf](http://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2981/fajlok/EMMI_szakmai_iranyelve_%20csecsemo.pdf)
4. WHO növekedési görbék: <http://www.who.int/childgrowth/en/index.html>
5. Török Szabolcs: Szoptatástámogatás és mentálhigiéné. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
6. Schneiderné Diószegi Eszter: Igény szerinti szoptatás. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
7. Varga Katalin: A centrális oxitocin és gyakorlati jelentősége. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
8. Csóka Szilvia: Kötődésemélet és szoptatás. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
9. Wiessinger D, West D, Pitman T: A szoptatás női művészete; LLL Magyarország (2013)
10. Dr. William Sears - Éjszakai gondoskodás; Sanoma Budapest Kiadói Rt., 2006
11. Sally Goddard Blythe: Reflex, Tanulás és Viselkedés, Medicina Kiadó, Bp. (2006)

**Ajánlott irodalom:**

1. Desmond Morris: Babafigyelőben; Gabo Könyvkiadó, 2009.
2. Marshall M. Klaus, Phyllis H. Klaus: A csodálatos újszülött; Jaffa Kiadó, 2005
3. Ranschburg Jenő: Félelem, harag, agresszió; Saxum, 2012.
4. Margot Sunderland: Okosan nevelni tudni kell; M-érték Kiadó, 2008.
5. Jean Liedloff: Az elveszett boldogság nyomában Kétezerregy Kiadó, 2010
6. Steve Biddulph: Hogyan neveljük a kicsiket? Partvonal Könyvkiadó, 2007
7. Bereczkei Tamás: Evolúciós pszichológia Osiris, 2003
8. Sheila Kitzinger: Miért sir a baba?, Hajja és fiai Könyvkiadó, Debrecen (2007)
9. Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 8th edition, Elsevier (2015)
10. Barbara Wilson-Clay: The Breastfeeding Atlas; Barbara Wilson-Clay; 5th edition (2013)
11. Dr. William Sears: The Attachment Parenting Book; Little, Brown & Co, 2001
12. Rebecca Mannel - Patricia J. Martens - Marsha Walker: Core Curriculum for Lactation Consultant Practice Jones & Bartlett Publishers, 2012

- <https://szoptatasportal.hu/developmental-readiness-of-normal-full-term-infants-to-progress-from-exclusive-breastfeeding-to-the-introduction-of-complementary-foods/>
- Bedsharing and Breastfeeding: The Academy of Breastfeeding Medicine Protocol #6, Revision 2019 <https://www.bfmed.org/assets/Protocol%20Number%206%202019%20Revision.pdf>
- Indicators for assessing infant and young child feeding practices. Conclusion of a consensus meeting Washington D.C. USA 6-8 Nov.2007  
[http://www.who.int/nutrition/publications/infantfeeding/iycf\\_indicators\\_for\\_peer\\_review.pdf](http://www.who.int/nutrition/publications/infantfeeding/iycf_indicators_for_peer_review.pdf)

- Infant and young child feeding: standard recommendations for the European Union  
<http://www.szoptatasportal.hu/eupolicy06>
- WHO növekedési görbék  
<http://www.who.int/childgrowth/en/index.html>
- Audrey J. Naylor, MD, DrPH - Ardythe L. Morrow, PhD - Developmental Readiness of Normal Full Term Infants to progress from Exclusive Breastfeeding to the Introduction of Complementary Foods; Wellstart International, 2001.  
<http://www.idpas.org/pdf/757DevReadiness.pdf>
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 6: Guideline on co-sleeping and breastfeeding - Revision, March 2008  
[http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol\\_6.pdf](http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol_6.pdf)

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: A csecsemőtáplálkozás szociokulturális vonatkozásai**

Rövidített neve: **Szociokult. vonatk.**

Angol neve: Sociocultural aspects of infant nutrition

Német neve: Soziokulturelle Aspekte der Säuglingsernährung

Kódja: MIKOLSZT036\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Széman Zsuzsa**, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bóné Veronika tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

W. Ungváry Renáta, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tárgyfélév: <b>1./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>9 elmélet</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>4</b>
-------------------------------	--	-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

Bemutatja, hogy a társadalmi, kulturális, etnikai környezetés a történelmi hagyományok, a vallás milyen módon befolyásolják a szoptatást, milyen tendenciák érvényesülnek jelenleg, milyen lehetőségek kínálóznak a kedvező és kedvezőtlen tendenciák befolyásolására.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségük számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „*Szociológia vagy kulturális érzékenység vagy kultúranropológia*” tárgyak követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Szoptatási tendenciák világszerte: hol, milyen arányban, mennyi ideig szoptatnak a nők, milyen tényezők befolyásolják ezt elsősorban? Etnikai tényezők, globalizáció, hagyományok, gazdasági tényezők, vallási tényezők.
- Honnan szereznek információt a nők a szoptatásról? Mi befolyásolja döntésüket a szoptatás megkezdése és fenntartása mellett? Az egészségügyi rendszer befolyása, a rokonság befolyása, információk az interneten, könyvekben, sajtóban.
- Mit gondolnak a nők egymásról a szoptatással kapcsolatban?
- A szoptatás helyzete Magyarországon: A szoptatási arányszámok alakulása és elemzése. Kisebbségi kultúra és szoptatás: Cigányság és szoptatás: egységesekek-e a tendenciák? Dolgozó nők és szoptatás: törvényi szabályozás, gyakorlati lehetőségek.
- A társadalom domináns kultúrája: hagyományok, hiedelmek.
- A kulturális különbségek figyelembevétele a szoptatás támogatásakor.
- Család: A szoptató anya családi állapota (férjes, egyedülálló, tinédzser anyák), a tágabb család (nagyszülők, rokonok), a család anyagi helyzete és a csecsemőtáplálás, család hozzáállása a szoptatáshoz. Erőszak a családban.
- Nyilvános szoptatás megítélése. Hosszú távú szoptatás megítélése.
- Szoptatást védő törvények (kódex, dolgozó szoptató anyák stb.).
- Felkészítés a szülésre és a szoptatásra: Csoportos foglalkozások – milyen témákat tartalmazzon a felkészítés? Szülőknek szánt oktató anyagok.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- elsajátítja mindazon elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket, amelyek a társadalmi, kulturális, etnikai környezetre és a történelmi hagyományokra vonatkoznak
- megismeri és praxisában integráltan alkalmazza a magyar társadalom szoptatásra vonatkozó sajátosságait, a kulturális különbségek figyelembevételével
- megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia;
- támogató, együttműködő magatartást képes kialakítani klienseivel szemben,

<p>figyelembe véve a családok egyéni igényeit és a viselkedésüket befolyásoló szociokulturális tényezőket;</p>
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:  Megoldandó feladatok száma: 1 házidolgozat leadása, amelyben a hallgató elemzi szűkebb környezete szoptatási adatait és viszonyait.</p>
<p>Félévvégi <b>aláírás</b>, valamint az <b>osztályzat</b> kialakításának módja:  <b>Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele:</b> előadásokon való részvétel és egy írásbeli házidolgozat leadása</p>
<p><b>Vizsgakövetelmények:</b>  Írásbeli kollokvium (tesztkérdések)  <b>Témakörök:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- A társadalom domináns kultúrája, etnocentrikus szemléletmód és kulturális relativizmus</li> <li>- Hagyományok, hiedelmek a domináns kultúrában és a kisebbségi kultúrákban a szoptatással, gyermekgondozással kapcsolatban</li> <li>- Kisebbségi kultúra és szoptatástámogatás a magyarországi roma népességben</li> <li>- A kulturális különbségek figyelembevétele a szoptatás támogatásakor</li> <li>- Globalizáció és szoptatás</li> <li>- A szoptatási arányok dokumentált történeti változásai és jellegzetességei</li> <li>- Szoptatás és demográfia</li> <li>- Szoptatós dajkák</li> <li>- Szoptatási arányok, adatgyűjtés, az adatok megbízhatósága világszerte, WHO adatbázis</li> <li>- A magyarországi védőnői adatgyűjtés, módja, lehetőségek és korlátok</li> <li>- A szoptató anya családi állapota (férjes, egyedülálló, tinédzser anyák)</li> <li>- A tágabb család, referenciaszemélyek a tágabb családban (nagyszülők, rokonok)</li> <li>- A család anyagi helyzete és a csecsemőtáplálás</li> <li>- A család hozzáállása a szoptatáshoz</li> <li>- Erőszak a családban</li> <li>- Szoptatás munka mellett, lehetőségek és korlátok</li> <li>- Szoptatás és fejés munka mellett</li> <li>- Nyilvános szoptatás megítélése</li> <li>- Hosszú távú szoptatás megítélése</li> <li>- Szoptatást védő törvények, rendeletek, egyezmények Magyarországon (kódex, dolgozó szoptató anyák, anyatejgyűjtés)</li> <li>- Új szakember az egészségügyben: a laktációs szaktanácsadó</li> <li>- Szoptatást támogató anyacsoportok - a szoptatástámogatás egy lehetséges és hatékony formája a modern világban:</li> <li>- La Leche Liga</li> <li>- Önszorgító anyacsoportok</li> <li>- Felkészítés a szülésre és a szoptatásra:</li> <li>- Csoportos foglalkozások – milyen témákat tartalmazzon a felkészítés</li> <li>- Szülőknek szánt oktató anyagok, kulturálisan szenzitív oktatóanyagok</li> </ul>
<p><b>Segédletek</b> (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:  <b>Kötelező irodalom:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• W. Ungváry Renáta: A szoptatás szociokulturális vonatkozásai. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.</li> <li>• Nagy Olga: A törvény szorításában. Gondolat, 1989. p. 37-116.</li> <li>• Sulamith Shahar: A negyedik rend. Nők a középkorban. Osiris, 2004. p. 133-143. 184-194. 241-266. 300-308.</li> <li>• Sulamith Shahar: Gyermek a középkorban. Osiris, 2000. p. 101-230.</li> <li>• Aly Mazahéri: A muszlimok mindennapi élete a középkorban. Európa, 1989. p. 52-59.</li> </ul> <p><b>Ajánlott irodalom:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Elisabeth Badinter: A szerető anya. Az anyai érzés története a 17-20. században, Csokonai kiadó 1999.</li> </ul>

- Lois Lowry: Az emlékek őrje; ifjúsági regény, Animus kiadó, 2001.
- Sarah Blaffer Hrdy: Mother Nature. A History of Mother, Infants, and Natural Selection Pantheon Books, 1999.
  - Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása)

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Az anya testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai**

Rövidített neve: **Az anya eg. lakt. von.**

Angol neve: Effects of maternal pathology on lactation

Német neve: Auswirkungen der körperlich-geistlichen Gesundheit der Mutter auf die Laktation

Kódja: MIKOLSZT038\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Török Szabolcs, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Dr. Kun Judit, orvos, laktációs szaktanácsadó (Együtműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

W. Ungváry Renáta, laktációs szaktanácsadó (Együtműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tárgyfélév:	Meghirdetés gyakorisága:	Számonkérés:	Óraszám:	Jelleg:	Kredit:
<b>1./őszi</b>	<b>évente</b>	<b>Kollokvium</b>	<b>27 elmélet</b>	<b>kötelező</b>	<b>10</b>

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A szülés komplikációival ill. az anya betegségeivel, kóros állapotaival összefüggő szoptatási problémák és ezek megoldásának ismertetése.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségük számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Egészségügyi szaknyelv” követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- A szülés módjának hatása a szoptatásra: A „normális” szülés. A szülés alatt alkalmazott beavatkozások és gyógyszerek hatása a szoptatásra.
- Ha a szoptató anya beteg. Szoptatás és gyógyszeresedés: Milyen kérdések, aggodalmak merülnek fel, ha az anya beteg? Szoptatás és gyógyszerek.
- Az emlő patológiája: Fájdalmas és sebes emlőbimbó, az emlő szoptatást akadályozó vagy nehezítő anatómiai sajátosságai, az emlőt, bimbóudvart, bimbót érintő dermatitisek, ekcéma, psoriasis, seborrhoeás dermatitis, Paget-kór, herpes simplex, candidiasis. Normális telítettség és túltelítődés, elzáródott tejcsatorna, mastitis, tályog, galactocele, tejcsatorna tágulat, mastopathia chronica cystica, intraductalis papilloma, emlőrák, mellnagyobbító műtét (mellimplantátum), mellecsökkentő műtét.
- 'Nem elég a tej' problémakör: Elérhető információk a tejtermelésről és a tejmenyiség növelésről, egészséges anya és csecsemő - vélt és valódi elégtelen tejtermelés. Kóros állapotok az anyánál és a csecsemőnél, amik elégtelen tejtermeléshez vezethetnek. Az anyatej mennyiségének növelése - szoptatásbarát pótlási módszerek, eszközök bemutatása.
- Dohányzó anya és a szoptatás, droghasználó anya és a szoptatás
- Postpartum hangulati zavarok
- Várandósság alatt szedett antipszichotikumok, antidepresszánsok hatása az újszülöttre
- Az oktatás során kiemelt figyelmet fordítunk az egészségügyi szaknyelv helyes használatára, a hallgatókkal való megismertetésére

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- elsajátítja mindazon elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket, amelyek a szülés komplikációjára ill. az anya betegségeire, kóros állapotaival összefüggő szoptatási problémáira és ezek megoldásaira vonatkoznak
- megismeri és praxisában integráltan alkalmazza anatómiai tudását a gyakorlati ismereteivel;
- megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia;
- helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességet saját el;
- képessé válik az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedni olyan módon, hogy szükség esetén klienseit továbbküldi a megfelelő egészségügyi szakemberhez, illetve támogató szervezethez.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: <b>Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele:</b> előadásokon való részvétel
Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium <b>Tételsor:</b> 1. A szülés módjának hatása a szoptatásra. A háborítatlan szülés jelentősége a szoptatás és az anya-gyermek kapcsolat szempontjából. A traumatikus szülés fogalma. Hogyan ismerhetjük fel és hogyan segíthetünk a traumatikus szülésen átesett anyának? 2. Komplikációk a várandósság, a vajúadás és a szülés során és ezek hatása a szoptatásra 3. A császármetszéssel szült anya támogatása a szoptatás megalapozásában 4. Az emlő szoptatást akadályozó vagy nehezítő anatómiai sajátosságai 5. Fájdalmas, sebes emlőbimbó – okok, megelőzés, kezelési lehetőségek 6. A laktáló emlővel kapcsolatos problémák I. – normális telítettség és túltelítődés, elzáródott tejszatórna, mastitis, tályog 7. A laktáló emlővel kapcsolatos problémák II. – galactocele, tejszatórna tágulat, mastopathia chronica cystica, intraductalis papilloma, emlőrák, mellműtétek 8. Szoptatás az anya krónikus betegsége esetén 9. Anyai fertőző betegségeik és szoptatás – „hétköznapi” fertőzések, lázas anya, szoptatással kapcsolatos ajánlások a gyakori fertőző betegségeik esetén 10. Gyógyszerszedés a szoptatás időszakában 11. Életmóddal kapcsolatos kérdések a szoptatás időszakában – dohányzás, droghasználat, étrendkiegészítők, testedzés, szauna, szolárium stb. 12. Elégtelen tejtermelés I. – vélt és valódi elégtelenség egészséges anya és csecsemő esetén, tünetek, okok, vizsgálat, megoldások 13. Elégtelen tejtermelés II. – az anya és a csecsemő betegségei, anatómiai eltérései, amelyek elégtelen tejtermelést okozhatnak 14. Elégtelen tejtermelés III. – az anyatej mennyiségének növelése; mikor van szükség pótlásra; a pótlás módszerei; kártékonynak bizonyuló módszerek; a pótlás eszközei 15. Gyermekágyi hangulati zavarok fajtái, előfordulásuk, tünetek 16. Posztpartum depresszió etiológiája, hatása az anyára és a gyermekre 17. Kezelési lehetőségek a gyermekágyi hangulati zavarok esetén
<b>Segédletek</b> (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: <b>Kötelező irodalom:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kun Judit: Mastitis okai és kezelése szoptató anyáknál. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.</li> <li>• W. Ungváry Renáta: Kevés a tej – Nem szopik eleget a csecsemő. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.</li> <li>• Sheila Kitzinger: A szülés árnyékában – Katarzis vagy krízis? Alternatal Alapítvány, 2008.</li> <li>• Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása))</li> </ul> <b>Ajánlott irodalom:</b> <i>Könyvek</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lampé László: Szülésznők könyve; Medicina, 2004.</li> <li>• Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 8th edition, Elsevier (2015)</li> <li>• Suzanne Hetzel Campbell, Judith Lauwers, Becky Spencerr, Rebecca Mannel: Core Curriculum for Interdisciplinary Care (LEAARC ); Jones &amp; Bartlett Publishers; 1st edition (2019)</li> <li>• Barbara Wilson-Clay: The Breastfeeding Atlas; Barbara Wilson-Clay; 5th edition (2013)</li> <li>• Nancy Mohrbacher: Breastfeeding Answers Made Simple: A Guide for Helping Mothers; Hale Publishing; 1st edition (2010)</li> </ul>



- Linda J. Smith - Mary Kroeger: Impact of Birthing Practices on Breastfeeding; Jones & Bartlett Publishers; 2nd edition (2009)
- Hale & Hartmann: Textbook of Human lactation; Hale Publishing L.P. (2007)
- Marsha Walker: Breastfeeding Management for the Clinician: Using the Evidence; Jones & Bartlett (2013)
- Hale - Rowe: Medications and Mothers' Milk: A Manual of Lactational Pharmacology; Hale Pub. (2014)
- Thomas W. Hale: Clinical Therapy in Breastfeeding Patients; Pharmasoft Medical Pub; 2nd edition (2002)
- Linda J. Smith: Comprehensive Lactation Consultant Exam Review; Jones & Bartlett Learning; 3rd edition (July 2, 2010)

*Cikkek*

- ABM Clinical Protocol #4: Mastitis; Revision, May 2008  
[http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=protocol\\_4mastitis.pdf](http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=protocol_4mastitis.pdf)
- Thomas W. Hale: Mechanisms of Drug Entry into Human Milk.  
<http://neonatal.ttuhscc.edu/lact/drugentrypage.html>
- American Academy of Pediatrics AAP Policy Statement, Committee on Drugs: The Transfer of Drugs and other Chemicals into Human Milk. Pediatrics 2001,108 ;776-789  
<http://pediatrics.aappublications.org/cgi/reprint/108/3/776>
- Sachs HC; Committee On Drugs: The transfer of drugs and therapeutics into human breast milk: an update on selected topics. Pediatrics. 2013 Sep;132(3):e796-809.  
<http://pediatrics.aappublications.org/content/132/3/e796.long>
- Breastfeeding and Maternal Medication WHO/UNICEF Recommendations for Drugs in the Eleventh WHO Model List of Essential Drugs 2002 p. 1-43  
<http://whqlib.doc.who.int/hq/2002/55732.pdf>
- Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei - Csecsemő és Gyermekgyógyászati Szakmai Kollégium, Módszertani ajánlás, 2009  
[http://bababarat.sztnb.hu/letoltesek/csecsemotaplalasi\\_protokoll\\_gyermekorvosi2009.pdf?attredirects=0&d=1](http://bababarat.sztnb.hu/letoltesek/csecsemotaplalasi_protokoll_gyermekorvosi2009.pdf?attredirects=0&d=1)
- SzoptatásPortál: Szoptatás és gyógyszereszedés  
<http://www.szoptatasportal.hu/taxonomy/term/51>
- Drug Safety in Lactation  
<http://www.medsafe.govt.nz/Profs/PUarticles/lactation.htm>
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 9: Use of galactogogues in initiating or augmenting maternal milk supply  
[http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol\\_9.pdf](http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol_9.pdf)

*Szoptatás alatti gyógyszereszedéssel kapcsolatos kereshető adatbázisok*

- LactMed <http://toxnet.nlm.nih.gov/newtoxnet/lactmed.htm>
- E-LACTANCIA <http://e-lactancia.org/en/>
- InfantRisk Center <http://www.infantrisk.com/>

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Nemzetközi állásfoglalások ismerete**

Rövidített neve: **Nemzetk. állásfogl.**

Angol neve: International resolutions of lactation

Német neve: Internationale Resolutionen von Laktation

Kódja: MIKOLSZT007\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Dávid Beáta**, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Dr. Várady Erzsébet, neonatológus, laktációs szaktanácsadó (Együtműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tárgyfélév: <b>1./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>Gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>6 elmélet</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>2</b>
-------------------------------	--	--	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A csecsemő- és kisgyermektáplálással, valamint szoptatás támogatásával és védelmével kapcsolatos nemzetközi ajánlások, állásfoglalások és irányelvek ismertetése.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Az anyatejhelyettesítők marketingjének nemzetközi kódexe (1981), és az ezt követő WHO közgyűlések vonatkozó határozatait; „Csecsemő és kisded táplálás” – WHO/Unicef Találkozó Genf (1979); Nyilatkozat a Gyermek Jogairól (1989); Gyermekekért Világtalálkozó (1990); Innocenti nyilatkozat - A szoptatás védelme, elősegítése és támogatása (1990, 2005); A csecsemő és kisded táplálás globális stratégiája (2002); A szoptatás védelme, elősegítése és támogatása Európában: Indítvány (2004); Amerikai Gyermekgyógyászati és Háziorvosi Akadémia ajánlása a szoptatás, anyatejes táplálás kérdésében; Csecsemő és kisded táplálás: standard ajánlás az Európai Unió számára;

Kiegészítő táplálásra vonatkozó nemzetközi ajánlások: WHO (2001); Európai Gyermekgastroenterológiai és Táplálkozástudományi Társaság (ESPGAN) (2008); Bababarát Kórház Kezdeményezés

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató:

- megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket
- megismeri és betartja az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásait.
- képessé válik adott intézmény szakmai protokolljainak kidolgozására, véleményezésére;
- megtanulja, hogyan képviselje a szoptatás támogatását a munkahelyén, az egészségügyi szakmán belül és bármilyen közösségi fórumon,
- elsajátítja a szakma etikai kódexének, valamint a helyi törvényeknek és szabályoknak megfelelő munkavégzés alapjait;

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 1 esszé leadása. Az esszé tartalmi és formai követelményei: A kötelező irodalomban megadott három nemzetközi állásfoglalásból (1. Európai indítvány, 2. Az anyatejet helyettesítő készítmények marketingjének nemzetközi kódexe, 3. A sikeres szoptatáshoz vezető tíz lépés – Bababarát Kórház Kezdeményezés) kettőt kiválasztva, és annak tartalmát elemezve (egy vagy több pontját kiemelve) a következő címmel kell esszét írni: „Milyen lépéseket tehetek szűkebb munkahelyemen, közvetlen környezetemben, vagy a társadalomban a nemzetközi irányelvekben foglaltak egy vagy több pontjának megvalósításáért?” A megfogalmazott lehetséges lépésekkel kapcsolatban kerüljön bemutatásra azok realitása is. Terjedelem: 1,5-2 gépelt oldal.

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele:** az előadásokon való részvétel és az esszé leadása.

**Vizgkövetelmények:**  
gyakorlati jegy (öt fokozatú érdemjegy)

**Kötelező irodalom:**

Hallgatói jegyzet vonatkozó fejezete

A Kódex: 10 pontos összefoglaló

A szoptatás védelme, támogatása és elősegítése Európában: Indítvány: Link: [iblce.org/wp-content/uploads/2017/06/eu-blueprint-hungarian.pdf](http://iblce.org/wp-content/uploads/2017/06/eu-blueprint-hungarian.pdf)

**Ajánlott irodalom**

Guideline: protecting, promoting and supporting breastfeeding in facilities providing maternity and newborn services. Geneva: World Health Organization; 2017. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

Link: <https://www.who.int/nutrition/publications/guidelines/breastfeeding-facilities-maternity-newborn/en/>

Hernández-Aguilar, M. T., Bartick, M., Schreck, P., Harrel, C., & Academy of Breastfeeding Medicine. (2018). ABM

clinical protocol# 7: Model maternity policy supportive of breastfeeding. Breastfeeding Medicine, 13(9), 559-

574. Link: <https://www.liebertpub.com/doi/10.1089/bfm.2018.29110.mha>

Global strategy for infant and young child feeding. Geneva: World Health Organization; 2003

Link: <http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/42590/1/9241562218.pdf>

Protecting, promoting and supporting breast-feeding: the special role of maternity services: a joint WHO/UNICEF statement. Geneva: World Health Organization; 1989

Link: <http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/39679/1/9241561300.pdf>

Innocenti Declaration on the protection, promotion and support of breastfeeding. New York: United Nations Children's Fund; 1991

Link: [http://www.who.int/about/agenda/health\\_development/events/innocenti\\_declaration\\_1990.pdf](http://www.who.int/about/agenda/health_development/events/innocenti_declaration_1990.pdf)

Innocenti Declaration 2005 on infant and young child feeding, 22 November 2005, Florence, Italy. Geneva: United Nations Children's Fund; 2005

Link: [http://www.unicef.org/nutrition/files/innocenti2005m\\_FINAL\\_ARTWORK\\_3\\_MAR.pdf](http://www.unicef.org/nutrition/files/innocenti2005m_FINAL_ARTWORK_3_MAR.pdf)

World Health Organization, United Nations Children's Fund. Baby-friendly Hospital Initiative: revised, updated and expanded for integrated care. Geneva: World Health Organization; 2009

Link: <http://apps.who.int/iris/handle/10665/43593>

International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes. Geneva: World Health Organization; 1981

Link: [http://www.who.int/nutrition/publications/code\\_english.pdf](http://www.who.int/nutrition/publications/code_english.pdf)

The International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes: frequently asked questions 2017 update. Geneva: World Health Organization; 2017 (WHO/NMH/NHD/17.1;

Link: <http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/254911/1/WHO-NMH-NHD-17.1-eng.pdf?ua=1>).

- A szoptatás védelme, támogatása és elősegítése Európában: Indítvány, 2004. EU Project Contract N.SPC 2002359 (a 2004-ben közzétett indítvány magyar fordítása – OGYEI, 2006)  
<http://www.szoptatasportal.hu/inditvany>
- Az anyatejet helyettesítő készítmények marketingjének nemzetközi kódexe 1981, kiegészítve a témával foglalkozó WHA (World Health Assembly) határozatokkal  
<http://www.szoptatasportal.hu/kodex>
- Bizonyítékok „A sikeres szoptatáshoz vezető tíz lépés”-hez (kivonat), Bababarát Kórház Kezdeményezés. Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet, 2006.  
[http://sztnb.hu/bizonyitekok\\_a\\_tiz\\_lepeshez.pdf](http://sztnb.hu/bizonyitekok_a_tiz_lepeshez.pdf)
- Várady Erzsébet: A Bababarát Kórház Kezdeményezés kiterjesztése az újszülött ellátásra. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.

**Ajánlott irodalom:**

1. Global Strategy for Infant and Young Child Feeding, World Health Organization, 2003

- [http://www.who.int/nutrition/topics/global\\_strategy/en/](http://www.who.int/nutrition/topics/global_strategy/en/)
2. Planning Guide for national implementation of the Global Strategy for Infant and Young Child Feeding; World Health Organization, 2007.  
[http://www.who.int/entity/nutrition/publications/Planning\\_guide.pdf](http://www.who.int/entity/nutrition/publications/Planning_guide.pdf)
  3. Infant and young child feeding: standard recommendations for the European Union, 2006.  
[http://www.burlo.trieste.it/old\\_site/Burlo%20English%20version/Activities/EUpolicy06en.pdf](http://www.burlo.trieste.it/old_site/Burlo%20English%20version/Activities/EUpolicy06en.pdf)
  4. World Health Organization: Baby-Friendly Hospital Initiative (BFHI). Geneva: World Health Organization; 2004.  
[http://www.euro.who.int/nutrition/infant/20020730\\_2](http://www.euro.who.int/nutrition/infant/20020730_2)
  5. American Academy of Pediatrics, Section on Breastfeeding, Policy Statement: Breastfeeding and the use of human milk, Pediatrics 2005;115:496–506  
<http://pediatrics.aappublications.org/cgi/reprint/115/2/496>
  6. Breastfeeding (Position Paper), American Academy of Family Physicians. 2007  
[www.aafp.org/online/en/home/policy/policies/b/breastfeedingpositionpaper.html](http://www.aafp.org/online/en/home/policy/policies/b/breastfeedingpositionpaper.html)
  7. Guiding Principles for Complementary Feeding of the Breastfed Child, WHO 2001.  
<http://whqlibdoc.who.int/paho/2004/a85622.pdf>
  8. 8. Complementary Feeding ESPGHAN position paper 2017: <https://www.espgan.org/knowledge-center?kcc=32fb9cf3-97bd-4e82-87ef-b5411944ec48>

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: A tanácsadás pszichológiája**

Rövidített neve: **Tanácsadás pszi.**

Angol neve: Psychology of counseling

Német neve: Psychologie der Beratung

Kódja: MIKOLSZT010\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Danis Ildikó**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

W. Ungváry Renáta, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Sződy Judit, pszichológus, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév: <b>2./tavaszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>6 elmélet</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>2</b>
-------------------------------------	--	-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: A csecsemőtáplálás szociokulturális vonatkozásai

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A tanácsadás, a konzultáció pszichológiai aspektusainak bemutatása.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „*Pszichológia vagy tanácsadói ismeretek vagy kommunikáció*” tárgyak követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Mi a tanácsadás? Utasítás vs. tanácsadás vs. információ-megosztás. A tanácsadási helyzet. A kommunikáció elemei (verbális, nonverbális). Az anya szükségleteinek észlelése és az azokra való reflektálás. Aktív figyelem. Az anya bátorítása. Segítségnyújtás. Utánkövetés. Gyakorlati bemutatás, mely szemlélteti az anya szükségleteit, a nonverbális kommunikáció szerepét, a megfogalmazás fontosságát.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- fejlődik a helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességében;
- adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét, valamint a tanult családi és csoportos módszereket a laktációs tanácsadói gyakorlata során;
- a segítségre szoruló embertárs és problémája iránt magas szintű empátiás készséget sajátít el;
- elsajátítja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;
- támogató, együttműködő magatartást képes tanúsítani klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit;
- tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;
- képessé válik az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedni olyan módon, hogy szükség esetén klienseit továbbküldi a megfelelő egészségügyi szakemberhez, illetve támogató szervezethez.

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele**: előadásokon való részvétel

Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése

Vizsgakövetelmények:

Írásbeli kollokvium (esszé és/vagy teszt)

**Tételsor**:

A tanácsadási helyzet

A kliens alapvető szükségletei: autonómia, kompetencia, kapcsolódás

A nondirektivitás

Az értő figyelem

A laktációs tanácsadás sajátosságai

A felnőtt tanulás sajátosságai

Tanácsadói helyzetben előforduló játszmák

A kiégés

Anyáknak szóló irodalmak

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom:**

- Schneiderné Diószegi Eszter: A laktációs tanácsadás sajátosságai. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
- Tringer László: A gyógyító beszélgetés. Medicina. 2007.
- Eric Berne: Emberi játszmák. Gondolat, 1987 pp. 17-33, 148-157, 184-213.
- Fekete Sándor: Segítő foglalkozásúak kockázatai: helper-szindróma és burnout-jelenség Psychiatria Hungarica. 1991 VI. évf. 1. szám.

**Ajánlott irodalom:**

- Suzanne Hetzel Campbell, Judith Lauwers, Becky Spencerr, Rebecca Mannel: Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care (LEAARC); Jones and Bartlett Publishers, 1st edition (2019)-ből ounseling and communication 427-438. oldal
- Karin Cadwell – Cynthia Turner-Maffei: Case Studies in Breastfeeding: Problem-Solving Skills & Strategies Jones and Bartlett 2004

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Rendszerszemlélet a laktáció támogatásában**

Rövidített neve: **Rendszersz. lakt. tám.**

Angol neve: Systemic interactions in breastfeeding families

Német neve: Systemischer Ansatz in der Still- und Laktationsberatung

Kódja: MIKOLSZT045\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Danis Ildikó**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Dr. Pelikán Anett, pszichiáter, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév: <b>2./tavaszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>6 elmélet</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>3</b>
-------------------------------------	--	-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A családokkal folytatott konzultáció sajátosságainak bemutatása, a laktációs tanácsadói gyakorlat rendszerszemléletű megközelítésének megismertetése. A rendszerszemléletű családmodell alkalmazása az anya-szoptatott csecsemő-apa triádra illetve a testvérekre. Hogyan segíthető a család a szoptatás támogatásában, a harmonikus együttműködésben.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A rendszerszemléletű család-megközelítés. Család (is) születik. Apa szerepe. Nagyszülők, idősebb testvérek. Együttalvás, házaseset. Posztpartum pszichés rendellenességek. Regulációs zavarok a laktációs szaktanácsadás szemszögéből.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- a rendszerszemléletű megközelítést integrálva szakmai munkájába helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességet sajátít el a családokkal való tevékenysége során
- tanácsadói tevékenysége során képes a rendszerszemléletű családmodellt adekvátan alkalmazni az anya-szoptatott csecsemő-apa triádra illetve a testvérekre
- adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét, valamint a tanult családi és csoportos módszereket a laktációs tanácsadói gyakorlata során;
- birtokába kerül a megfelelő kommunikációs készségeknek, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;
- támogató, együttműködő magatartást sajátít el klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit;
- tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele**: előadásokon való részvétel

Vizsgakövetelmények:

Írásbeli kollokvium (esszé és/vagy teszt)

**Témakörök**:

A rendszerszemlélet alapvető fogalmai:

- homeosztázis
- cirkularitás
- határok
- változás, fejlődés
- az egész több mint a részek összessége



A tanácsadó és a családi rendszer  
Alrendszerek a szoptatós családokban  
Az igény szerinti szoptatás és a családi rendszer  
Szoptatás köntöskében jelentkező rendszerproblémák

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom:**

- Martos Tamás, Sallay Viola: A rendszerszemléletű családkonzultáció és a segítő beszélgetés lehetőségei a gyermekszületés körüli időszakban. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
- Török Szabolcs: Szoptatástámogatás és mentálhigiéne. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
- Csóka Szilvia: Életminőség és esélyegyenlőség a korai kötődés tükrében. In: Kopp Mária (szerk): Magyar lelkiállapot 2008 Esélyerősítés és életminőség a mai magyar társadalomban, Semmelweis Kiadó 2008, pp 179-192.
- Hajnal Ágnes, Susánszky Éva, Szántó Zsuzsa: Gyermek és a szülői depresszió. In: Kopp Mária (szerk): Magyar lelkiállapot 2008 Esélyerősítés és életminőség a mai magyar társadalomban, Semmelweis Kiadó 2008, pp 193-199.
- John Byng-Hall: Munkám családi szkriptekkel. Családterápiás sorozat 9. Animula, évszám nélkül

**Ajánlott irodalom:**

- Kathleen A. Kendall-Tackett: Depression in New Mothers: Causes, Consequences and Treatment Alternatives. 2. kiadás Routledge, 2010
- Keren Epstein-Gilboa: Interaction and Relationships in Breastfeeding Families: Implications for Practice. Hale Publishing, 2009
- Suzanne Hetzel Campbell, Judith Lauwers, Becky Spencerr, Rebecca Mannel : Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care (LEAARC) Jones and Bartlett Publishers, 1st edition (2019)

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Egyéni sajátélmény-konzultáció**

Rövidített neve: **Sajátélmény konz.**

Angol neve: Consultation about personal lactation experience

Német neve: Konsultation über eigene Erfahrungen

Kódja: MIKOLSZT043\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Tésenyi Tímea**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Csaba Eszter, pszichológus,

Devescovi Tímea, pszichológus, laktációs szaktanácsadó

Tóth-Bognár Borbála, pszichológus

Tantárgyfélév: <b>2./tavaszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>aláírás</b>	Óraszám: <b>2 gyakorlat</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>0</b>
-------------------------------------	--	--------------------------------	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A tantárgy célja a hallgatók személyiségének fejlesztése, önismeretének mélyítése, különös tekintettel a szoptató anyákkal, családokkal, illetve a velük kapcsolatba kerülő szakemberekkel való együttműködés szempontjából kiemelkedő jelentőségű területekre. A cél annak felismerése, hogy a saját tapasztalatok, élmények hogyan befolyásolják az empátiás, kommunikációs, konfliktuskezelő képességeket, hogy a hallgatók a reálisabb önismeret birtokában hatékonyabban tudják kezelni a munkájuk során fellépő problémákat, konfliktusokat.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A hallgatóknak lehetőségük van két óra egyéni sajátélmény-konzultációs alkalom igénybevételére, e-mailben vagy telefonon előre egyeztetett időpontban. A konzultációk során a hallgató megbeszélheti, feldolgozhatja a várandóssággal, gyerekszüléssel, szoptatással kapcsolatos saját tapasztalatait, élményeit, ami hozzásegítheti őt ahhoz, hogy a hozzá forduló édesanyák problémáit, konfliktusait hatékonyabban tudja kezelni.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- hivatásszemélyisége fejlődik, magasabb szintű önreflexióra válik képessé
- felismeri saját tapasztalatának, életútjának szerepét a támogató folyamatban
- megtanulja a saját érzelmeinek, helyzetének háttérbe szorítását a klienskapcsolat során
- felismeri a saját korlátait, és a felismeréssel közelebb kerül a korlátok hatásainak csökkentésére
- fejlődik az őszinte, hiteles, nyílt kommunikációra való készsége;

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele**: a konzultációkon való aktív részvétel

**Vizsgakövetelmények**: -

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései**

Rövidített neve: **Lakt. tám. elm. és gyak.**

Angol neve: Theoretical and practical questions of lactation support

Német neve: Theoretische und praktische Fragen der Still- und Laktationsberatung

Kódja: MIKOLSZT042\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Danis Ildikó**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Dr. Várady Erzsébet, neonatológus, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Szódy Judit, pszichológus, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Dobrova Beatrix, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

W. Ungváry Renáta, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév: <b>2./tavaszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>Kollokvium</b>	Óraszám: <b>15 elmélet</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>5</b>
-------------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A szoptatás normális menetének megismerése és a sikeres szoptatás elősegítéséhez szükséges ismeretek megszerzése. A stúdium magában foglalja a szoptatás során felmerülő gyakori kérdések megoldását és a szoptatás menedzsmentet különleges helyzetekben.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A csecsemőtáplálás irányelvei. Szoptatás definíciók. Táplálás: 0-6 hónap, 6-12 hónap, 1 éves koron túl. Szoptatásmenedzsment az első 14 napban: szülőszobai szoptatástámogatás, szoptatási pozíciók, helyes mellrehelyezés, mellretapadás tanítása, szoptatás megfigyelése, igény szerinti szoptatás – korai éhségjelek, aluszékony csecsemő – ébresztési technikák, hazaadás utáni támogatás, a császármetszéssel szült anyák támogatásának speciális szempontjai, kézi fejés tanítása, szoptatási segédeszközök. Gyakori kérdések az első hónapok során: nem elég a tej, túl sok a tej, tejleadó reflex variációi, tejcsepegés, bukás, sírás és hasfájás, éjszakai ébredés. A munkába visszatérő anya támogatása a szoptatásban; eszközös fejés, anyatej tárolás, kezelés, gyűjtés; nyugós, "többemberes" kisbabák. Gyakori aggodalmak a második félév során: rövidülő szopási idők, terelhető figyelem, harapás, nem akar mást enni, szopási sztrájk. Reprodukív funkció a szoptatás során: laktációs amenorrhoea, menstruáció visszatérése, fogamzásgátlás a szoptatás során, szoptatás és szexualitás, szoptatás a várandósság során. Tandem szoptatás, hosszú távú szoptatás, relaxáció, örökbefogadott gyermek szoptatása. speciális szoptatási igényű babák szoptatása, down-szindrómával, ajak- és szájpadhasadékkal született babák szoptatása.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- elsajátítja mindazon elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket, amellyel kompetens segítőként, megfelelően tudja ellátni laktációs szaktanácsadói feladatát mind a rutinszerű, mind pedig a speciális élethelyzetek során
- megismeri és praxisában integráltan alkalmazza a laktáció kulturális, pszichoszociális, táplálkozásbeli és farmakológiai vonatkozásait;
- megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia;
- megismeri és betartja az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásait
- adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét a laktációs tanácsadásban előforduló speciális élethelyzetekben

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele:** előadásokon való részvétel

**Vizsgakövetelmények:**

Írásbeli kollokvium (tesztkérdések, rövid esszékérdések)

**Témakörök:**

Szoptatásmenedzsmet az első 14 napban

Anyai táplálkozás szerepe a szoptatásban, diéták hatása

A bimbóvédő

Munkába visszatérő anya támogatása, fejés

Nyűgös baba, gyakori aggodalmak a második félévben

Reprodukciós funkció a laktáció alatt, várandósság és szoptatás, IVF, idős anya

Asszisztált reprodukció és szoptatás

Idős anya és szoptatás

Különleges helyzetek, tandem, örökbefogadás

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom:**

- Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása) - Nyűgös baba, gyakori aggodalmak a második félévben. Oldal: 699-706, 921,
- Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve az egészséges csecsemő (0–12 hónapos) táplálásáról hatályos: 2019.11.06.  
[http://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2981/fajlok/EMMI\\_szakmai\\_iranyelve\\_%20csecsemo.pdf](http://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2981/fajlok/EMMI_szakmai_iranyelve_%20csecsemo.pdf)
- ILCA (Szoptatási Tanácsadók Nemzetközi Szövetsége): A kizárólagos szoptatás elérésének irányelvei (Ford. Cholnoky Péter). Szerencsejáték ZRT, 2005.
- Dr William Sears: Éjszakai gondoskodás, Sanoma Budapest Kiadói Zrt, 2006.
- Karleen D. Gribble: A lelki egészség, kötődés és szoptatás jelentősége az örökbefogadott gyerek és az anya számára. International Breastfeeding Journal 2006,1:5.  
<http://www.szoptatasportal.hu/node/932>
- Kovács Judit: Laktóz túlterhelés. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.

A bimbóvédő témához:

Riordan:

- A laktáció anatómiája és élettana 86.-87. oldal
- Perinatális és intrapartum ellátás: 257.-258. oldal
- Anyai tényezők: az egészségesnek tűnő anya: 394. oldal
- Mellszívók és egyéb eszközök: 460.-467. oldal, 473. oldal
- A szoptatás és a humán tej szerepe az intenzív újszülöttsztyálon: 517. – 518. oldal
- A beteg gyermek és szoptatás: 752.-753. oldal

• Az anya táplálkozása témához

Riordan:

- A szoptatás kulturális vonatkozásai: 923.-924. oldal
- Az anyatej biológiai sajátosságai 137. oldal

A csecsemő szájüregi anatómiája

Kötelező:

- R: Az újszülött orális fejlődése 99-102. oldal
- Első féléves jegyzet: A csecsemő anatómiája 27-36. oldal

Ajánlott: bármilyen elérhető anatómia atlasz és tájanatómia könyv, pl:

- Kiss-Szentágothai: Az ember anatómiájának atlasza 1-2.
- Rohen-Yokochi: Az ember anatómiája (Medicina, 2009.)
- Csillik Bertalan-Kubik István- Dr.Tömböl Teréz: Tájanatómia ( Medicina,2006)
- The Breastfeeding Atlas, 6th Edition (2017) by Barbara Wilson-Clay and Kay
- 

A szopás élettana

Kötelező:

- R: A szopás 103-113. oldal
- R: A hatékony szopás indikátorai 800-806. oldal

- R: A csecsemő reflexei 825. oldal táblázat
- Első fél éves jegyzet: A csecsemő élettana 37-41. oldal

A Hasadékos csecsemők támogatása a szoptatásban, anyatejes táplálásban témához:

- Riordan: Szoptatás és humán laktációból 733-734, 735-743, 759-764
- Reprodukciós funkció a laktáció alatt, várandósság és szoptatás, IVF, kései anyaság
- Riordan: Szoptatás és humán laktációból 311-312, 567-602
- A szülés és születés minősége a perinatális tudományok megközelítésében. Medicina 2019. Szerk.: Varga Katalin, Andrek Andrea, Molnár Judit Eszter című kötetből:
- Szexualitás a perinatális időszakban (erotika a szülés előtt, alatt és után) 321- 337. oldal
- „De azt a szikrát, azt honnan veszed?” A jelent megakasztó múlt gyógyítása a termékenységi zavarok terápiájában. 488- 494. oldal

#### Ajánlott irodalom:

- Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 8th edition, Elsevier (2015)
- Suzanne Hetzel Campbell, Judith Lauwers, Becky Spencerr, Rebecca Mannel : Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care (LEAARC); Jones & Bartlett Publishers; 1st edition (2019)
- Nancy Mohrbacher: Breastfeeding Answers Made Simple: A Guide for Helping Mothers. Hale Publishing, 2010
- Jack Newman – Teresa Pitman: The Ultimate Breastfeeding Book of Answers; Revised and Updated, Three River Press, 2006
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 5\*: Peripartum breastfeeding management for the healthy mother and infant at term - Revision June 2008. \*keresd a <http://www.bfmed.org> website-on.
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 3\*: Hospital guidelines for the use of supplementary feedings in the healthy term breastfed neonate \*keresd a <http://www.bfmed.org> website-on
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 8\*: Human milk storage information for home use for healthy full-term infants \*keresd a <http://www.bfmed.org> website-on
- Proper Handling and Storage of Human Milk –Division of Nutrition and Physical Activity. National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion (updated: May 2007) [http://www.cdc.gov/breastfeeding/recommendations/handling\\_breastmilk.htm](http://www.cdc.gov/breastfeeding/recommendations/handling_breastmilk.htm)
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 13\*: Contraception During Breastfeeding \*keresd a <http://www.bfmed.org> website-on
- Relactation - A review of experience and recommendations for practice. Elizabeth Hormann and Felicity Savage, WHO, 1998 [http://whqlibdoc.who.int/hq/1998/WHO\\_CHS\\_CAH\\_98.14.pdf](http://whqlibdoc.who.int/hq/1998/WHO_CHS_CAH_98.14.pdf)
- Breastfeeding an Adopted Baby and Relactation; Elizabeth Hormann, Felicity Savage: Relactation - Le Leche League International, 2007.
- WHO | Infant and young child feeding: Model Chapter for textbooks. Main content. printable version Infant and young child feeding: Model Chapter for textbooks for medical students and allied health professionals [www.who.int/entity/child\\_adolescent\\_health/documents/9789241597494/en/](http://www.who.int/entity/child_adolescent_health/documents/9789241597494/en/)
- Breastfeeding Promotion and Support in a Baby-friendly Hospital, a 20-hour course for maternity staff. WHO, 2009 [http://www.who.int/entity/nutrition/publications/infantfeeding/bfhi\\_trainingcourse\\_s3/en/index.html](http://www.who.int/entity/nutrition/publications/infantfeeding/bfhi_trainingcourse_s3/en/index.html)
- Szöllősi K, Szabó L. The Association Between Infant Feeding Methods and Female Sexual Dysfunctions. Breastfeeding Medicine. 2021;16(1):93-9.
- Pileri P, di Bartolo I, Mazzocco MI, Casazza G, Giani S, Cetin I, et al. Breastfeeding: Biological and Social Variables in Different Modes of Conception. Life (Basel). 2021;11(2).
- 1. Díaz Sáez J, Fernández-Medina IM, Granero-Molina J, Fernández-Sola C, Hernández-Padilla JM, López-Rodríguez MM. Breastfeeding Experiences in First-Time Mothers After Assisted Conception. Breastfeeding Medicine. 2021;16(1):68-74.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: A gyermek testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai**

Rövidített neve: **A gyermek eg. lakt. von.**

Angol neve: Pediatric aspects of lactation issues

Német neve: Pädiatrische Aspekte der Laktation

Kódja: MIKOLSZT041\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Várady Erzsébet, neonatológus, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Dr. Kiss Eleonóra, neonatológus, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Dr. Varga-Heier Krisztina, orvos, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév:	Meghirdetés gyakorisága:	Számonkérés:	Óraszám:	Jelleg:	Kredit:
<b>2./tavaszi</b>	<b>évente</b>	<b>Kollokvium</b>	<b>24 elmélet</b>	<b>kötelező</b>	<b>10</b>

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Az anya testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai, Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A csecsemő betegségeivel és kóros állapotaival összefüggő szoptatási problémák, táplálási nehézségek és a megoldási lehetőségek ismertetése.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Egészségügyi dokumentáció” követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Az anya és csecsemő vizsgálata. Icterus a szoptatott csecsemőnél. Dehidráció, hypernatrémia. Hypoglycaemia. Oralis patológia: ajak- és szápadhasadék, ankyloglossia, macroglossia, rövid felső ajakfék, magas/árkolt szájpád, micrognathia, retrognathia, szűk orrjáratok, choanal is atresia, Pierre-Robin szekvencia. A szopóreflex rendellenességei. Méhen belül sorvadott és túlfordult újszülött szoptatásának szempontjai. Érettség határán álló újszülött szoptatása. Az NICU-ban kezelt koraszülött útja a szoptatáshoz. Ikerk, hármas ikrek szoptatása (érett, koraszülött). Lassú súlyfejlődés, fejlődésben való megállás. SIDS. Szülési sérülés, asphyxia és szoptatás. Szívfejlődési rendellenesség, Down szindróma, neurológiai károsodás (hypo/hypertonia), velőcsőzáródási rendellenesség, hydrocephalus és szoptatás. Gyomor-bélrendszeri rendellenességek, betegségek: vérhányás, véres széklet, veleszületett rendellenességek (esophagus atresia, tracheoesophageális fistula, imperforált anus), pylorus stenosis, gastroesophagealis reflux és reflux betegség (GERD).

Laktóz intolerancia. Cöliákia, allergia, mucoviscidosis és szoptatás. Veleszületett anyagcserebetegségek és szoptatás: galaktosemia, phenylketonuria, organikus académiák. Alfa1-antitrypsin hiány. Akut megbetegedések a szoptatott csecsemőnél.

Az oktatás során kiemelt figyelmet fordítunk az egészségügyi szaknyelv helyes használatára, a hallgatókkal való megismertetésére

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- elsajátítja mindazon elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket, amellyel kompetens segítőként, megfelelően tudja ellátni laktációs szaktanácsadói feladatát mind a rutinszerű, mind pedig a speciális élethelyzetek során
- megismeri és praxisában integráltan alkalmazza a laktáció kulturális, pszichoszociális, táplálkozásbeli és farmakológiai vonatkozásait;
- megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia;
- megismeri és betartja az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásait
- adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét a laktációs tanácsadásban előforduló speciális élethelyzetekben

:

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:  
Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:  
**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele:** előadásokon való részvétel

**Vizsgakövetelmények:**

szóbeli kollokvium

**Tételsorok:**

1. Sárgaság és szoptatás, megelőzés és szoptatástámogatás. Aluszékony csecsemő. Ébresztési technikák.
2. Újszülöttkori hipoglikémia és szoptatás.
3. Kissúlyú újszülöttek (koraszülöttek, gesztációs korhoz viszonyítva kissúlyú újszülöttek) szoptatásának támogatása. Az igen kissúlyú koraszülött útja a szoptatáshoz.
4. A késői koraszülöttek (late preterm) jellemzői és a szoptatástámogatás speciális szempontjai
5. Ikrék, többes terhességből származó újszülöttek szoptatása.
6. Szülési sérülések és szoptatástámogatás. Születés körüli oxigénhiány (perinatális asphyxia) és szoptatás/anyatejes táplálás.
7. A speciális igényű kisbaba és édesanyjának szoptatás támogatása, alapvető megfontolások. (A meglévő funkciókra, készségekre való alapozás, pszichés támogatás, fejés kiemelt jelentősége)
8. A hipo- és hipertóniás csecsemő szoptatásának segítése. Down szindróma és szoptatás.
9. A sebészi beavatkozást igénylő újszülöttek támogatása az anyatejes táplálás/szoptatás megvalósításában-általános elvek. Gyomor-bélrendszeri rendellenességek és szoptatás/anyatejes táplálás I. Oesophagus, duodenum atréziis, anorektális malformációk, pylorus sztenózis.
10. Gastro-oesophagealis reflux (GOR) és gastro-oesophageális reflux betegség (GORB) incidencia, tünetek, diagnózis és szoptatástámogatás.
11. Gastrointestinalis vérzés.
12. Szívfejlődési rendellenességek és szoptatás.
13. Egyéb fejlődési rendellenességek és szoptatás- csípő diszplázia, spina bifida, hydrocephalus, felső légúti rendellenességek.
14. Veleszületett anyagszere betegségek (galactosaemia, phenylketonuria, cisztás fibrózis) és szoptatás
15. A csecsemő szájüregének vizsgálata
16. Ajakhasadék, szájpadhasadék
17. Ankyloglossia: következmények, diagnosztika, kezelés és a laktációs segítségnyújtás lehetőségei.
18. Orális patológia (egyéb: macroglossia, rövid felső ajakfék, magas / árkolt szájpad, micrognathia, retrognathia, szűk orrjáratok, Pierre-Robin szekvencia, choanal atresia) és a szoptatás/anyatejes táplálás segítése.
19. Súlyfejlődés a szoptatott csecsemőben. Elégtelen súlyfejlődés okai és menedzsmenete
20. Hipernatrémias dehidráció szoptatási probléma miatt. Tipikus kórelőzmény, klinikai prezentáció, kezelés és a megelőzés szempontjai.
21. A SIDS és a szoptatás összefüggései. Az alvás és együttalvás biztonságának szempontjai.
22. Allergia és szoptatás. Táplálékallergia. Az allergiás betegségek megelőzésének szempontjai.
23. Allergiás proctocolitis a kizárólag szoptatott csecsemőben.
24. Laktóz intolerancia. A relatív laktóz intolerancia kialakulásának mechanizmusa, tünetei és menedzsmenete a szoptatott csecsemőben.
25. Cöliákia és szoptatás.

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom:**

- Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció, Semmelweis Kiadó (2019)
- Speciális szoptatási igényű babák támogatása Oldal: 118-122, 733-744, 752-759, 793-830
- Várady Erzsébet: A koraszülöttek anyatejes táplálásának speciális szempontjai. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
- Dr. Boda Márta - Dr. Sulyok Endre: Gyermekgyógyászat; Medicina, 2008.
- Dr. Túri Sándor: A gyermekgyógyászat alapjai orvostanhallgatóknak; 2005.

- Wiessinger D, West D, Pitman T: A szoptatás női művészete; LLL Magyarország (2013)

#### **Ajánlott irodalom:**

- Robin Youngson: Együttérző gyógyítás HVG könyvek 2017
- Bruce D. Perry- Maia Szalavitz: A ketrecbe zárt fiú 2019. Átdolgozott, bővített kiadás
- Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 8th edition, Elsevier (2015)
- Rebecca Mannel - Patricia J. Martens - Marsha Walker: Core Curriculum for Lactation Consultant Practice (ILCA); Jones & Bartlett Publishers; 3rd edition (2012)
- Nancy Mohrbacher: Breastfeeding Answers Made Simple: A Guide for Helping Mothers. Hale Publishing, 2010
- Barbara Wilson-Clay: The Breastfeeding Atlas; Barbara Wilson-Clay; 5th edition (2013)
- Jack Newman – Teresa Pitman: The Ultimate Breastfeeding Book of Answers; Revised and Updated, Three River Press, 2006
- Barbara Wilson-Clay: The Breastfeeding Atlas; Lactnews Press; 4th edition (2008)
- Breastfeeding a baby with Down syndrome - [https://www.ndscenter.org/wp-content/uploads/CDSS\\_breastfeeding\\_brochure.pdf](https://www.ndscenter.org/wp-content/uploads/CDSS_breastfeeding_brochure.pdf)
- Department of Health and Human Services, CDC: Breastfeeding <http://www.cdc.gov/breastfeeding/index.htm>
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 1: Guidelines for Glucose Monitoring and Treatment of Hypoglycemia in Breastfed Neonates – Revision <http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=hypoglycemia.pdf>
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 11: Guidelines for the evaluation and management of neonatal ankyloglossia and its complications in the breastfeeding dyad [http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol\\_11.pdf](http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol_11.pdf)
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 12: Transitioning the Breastfeeding/Breastmilk-fed Premature Infant from the Neonatal Intensive Care Unit to Home [http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol\\_12.pdf](http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol_12.pdf)
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 16: Breastfeeding the Hypotonic Infant [http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol\\_16.pdf](http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol_16.pdf)
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 17: Guidelines for Breastfeeding Infants with Cleft Lip, Cleft Palate, or Cleft Lip and Palate [http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol\\_17.pdf](http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol_17.pdf)



Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Terepmunka tutoriális kíséréssel I.**

Rövidített neve: **Terepmunka I.**

Angol neve: Mentored fieldwork I.

Német neve: Mentorierte Feldarbeit I.

Kódja: MIKOLSZT046\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Dr Sztahovits Petra, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület, elnök)

Tantárgyfélév: <b>2./tavaszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>Gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>4 gyakorlat</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>4</b>
-------------------------------------	--	--	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A tanácsadás és segítségnyújtás gyakorlati ismereteinek megszerzése nemzetközi laktációs szaktanácsadói vizsgával (IBCLC) rendelkező, tapasztalt tereptanár mellett. Formai követelményeknek megfelelő laktációs szaktanácsadói dokumentáció gyakorlása.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Egészségügyi dokumentáció” követelményeinek felel meg.

A tantárgy teljesítésének feltétele a nemzetközi vizsga bemeneti követelményeként megszabott 1000, illetve 500 óra klinikai tapasztalat legalább 50%-nak igazolása.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A hallgató részt vesz az általa kiválasztott tereptanár(ok) mellett szoptatási tanácsadáson. Ez történhet rendelőben vagy a páciens otthonában. Egy alkalommal ellátogat egy szoptatást támogató anyacsoportba. A konzultációkat pontosan dokumentálja, tanárával az eseteket megbeszéli. Az elkészült jegyzőkönyvet leadja.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- megismeri a tereptanár útmutatása alapján a klienseivel végzett munkájának megfelelő módon, pontosan történő dokumentálásának alapjait, megismeri a dokumentációra vonatkozó szabályokat;
- fejlődik a helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képessége;
- gyakorolja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;
- tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 3

Jegyzőkönyv a meglátogatott tanácsadásokról (2)

500 óra klinikai tapasztalat megszerzésének igazolása, amely kiváltható 250 óra IBCLC mentorálásával töltött gyakorlattal (amennyiben ez a felvételin nem történt meg).

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele**: igazolt részvétel a tanácsadásokon

**Vizsgakövetelmények**:

A leadott jegyzőkönyvekre adott gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

Minden hallgatónak mindkét félév során legalább két alkalommal részt kell vennie az általa kiválasztott tereptanár(ok) mellett szoptatási tanácsadáson, ebből összesen egy alkalommal pedig ellátogathat egy szoptatást támogató anyacsoportba. A konzultációt a hallgatónak pontosan dokumentálnia is kell, illetve tanárával az esetet

részletesen megbeszélni. A két találkozóból az egyiknek a kliens otthonában kell történnie!

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés**

Rövidített neve: **Esetmegbeszélés**

Angol neve: Case studies

Német neve: Fallstudien, Praxisbetreuung

Kódja: MIKOLSZT044\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Pilinszki Attila**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Gitidiszné Gyetván Krisztina, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tóth Orsolya, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

W. Ungváry Renáta, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Dobrova Beatrix, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév:	Meghirdetés gyakorisága:	Számonkérés:	Óraszám:	Jelleg:	Kredit:
<b>2./tavaszi</b>	<b>évente</b>	<b>Gyakorlati jegy</b>	<b>18 gyakorlat</b>	<b>kötelező</b>	<b>6</b>

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A hallgatók által hozott esetek, tanácsadási feljegyzések elemzése. Az elméleti tudás átültetése a gyakorlatba – az anamnézis felvétele, megfigyelés és kritikus gondolkodás alkalmazásának gyakorlata, valamint a hallgatók által hozott esetek, tanácsadási feljegyzések elemzése.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A gyakorlati problémák szakszerű megoldásán túl különös figyelmet fordít a gyakorlat a hivatás gyakorlásának tágabb kontextusára, beleértve az etikai elvek gyakorlati alkalmazását, a tevékenységhez kapcsolódó kommunikáció gyakorlatát (intézményen belüli kommunikáció, más szakmák képviselőivel történő konzultáció), illetve a dokumentálás szabályainak gyakorlati alkalmazását.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- gyakorolja mindazon elméleti ismeretek és gyakorlati készségek integrálását, amellyel kompetens segítőként, megfelelően tudja ellátni laktációs szaktanácsadói feladatát mind a rutinszerű, mind pedig a speciális esetekben, a fogamzás előtti időszaktól kezdődően a gyermek egyéves korán túl is;
- fejlődik helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képessége
- adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét, valamint a tanult családi és csoportos módszereket a laktációs tanácsadói gyakorlata során;
- a segítségre szoruló embertárs és problémája iránt magas szintű empátiás készséget sajátít el;
- elsajátítja, hogy hogyan tud az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedni

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 2 esszé benyújtása

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Az aláírás megszerzésének feltétele: részvétel a szemináriumokon

**Vizgatókövetelmények**: -

**A gyakorlati jegy megszerzésének követelménye**: Két eset dokumentációjának összeállítása megadott szempontok alapján (min. 3 oldal esetenként). Anamnézis készítése, probléma leírása, megoldási javaslatok, mi jelentette a legnagyobb nehézséget a probléma megoldásában, eset továbbkísérése, konklúzió levonása. Az esetleírások pontos tartalmi és formai követelményeit a csoportvezetők adják közre.

**Értékelés módja**: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -



**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Hivatásetika**

Rövidített neve: **Hivatásetika**

Angol neve: Occupation ethics

Német neve: Berufsethik

Kódja: MIKOLSZT013\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Szebik Imre**, tudományos munkatárs (SE, Magatartástudományi Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Gitidiszné Gyetván Krisztina, laktációs szaktanácsadó (SE, Magatartástudományi Intézet)

Dr. Kun Judit, orvos, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév: <b>3./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>kollokvium</b>	Óraszám: <b>6 elmélet</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>2</b>
----------------------------------	--	-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok, Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A laktációs szaktanácsadóra vonatkozó etikai és jogi kérdések megismerése és ezek alkalmazása a gyakorlatban. A tantárgy az IBCLC által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül a „*Szakmai etika egészségügyi szakembereknek*” követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Az anyatejet helyettesítő készítmények marketingjének nemzetközi kódexe
- Egyéb nemzetközi kezdeményezések a szoptatás támogatására és védelmére
- A laktációs tanácsadás etikai és jogi vonatkozásai: Személyes tanácsadás a család otthonában, magánrendelőben, egészségügyi intézményben. Írásbeli hozzájárulás a vizsgálathoz. Írásbeli hozzájárulás fotó és videofelvétel készítéséhez. Telefonos tanácsadás. A tanácsadás dokumentálása. Kezelőorvos, védőnő értesítése. Hygiénés előírások. Pénzügyi kérdések. IBCLC szakmai viselkedési kódex. IBCLC alkalmassági kritériumok. Kompetenciahatárok. Felelősségbiztosítás.
- IBCLC tevékenységi szabályzata
- Szakértői részvétel peres ügyekben. Korrekt információátadás. Semlegesség a pereskedő felekkel szemben.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- megismeri és képessé válik az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásainak alkalmazására
- klienseivel végzett munkáját megfelelő módon, pontosan dokumentálja, megismeri a dokumentációra vonatkozó szabályokat;
- felismeri és tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;
- képessé válik az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedni olyan módon, hogy szükség esetén klienseit továbbküldi a megfelelő egészségügyi szakemberhez, illetve támogató szervezethez.
- 

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele**: előadásokon való részvétel

Vizsgakövetelmények:

Írásbeli kollokvium (Az írásbeli vizsgán a megadott alábbi tételek alapján egy megadott konkrét témában kell rövid esszét írni.)

**Tételsor**:

1. Az Anyatejet helyettesítő készítmények marketingjének nemzetközi kódexe és etikai vonatkozásai
2. A laktációs tanácsadás etikai és jogi vonatkozásai - személyes tanácsadás a család otthonában, magánrendelőben, egészségügyi intézményben, írásbeli hozzájárulás a vizsgálathoz, fotó és videofelvétel készítéséhez; telefonos tanácsadás sajátosságai
3. A tanácsadás dokumentálásának menete. A kezelőorvos, védőnő értesítése.
4. A laktációs szaktanácsadó szakma nemzetközi és hazai története. Az IBCLC-vizsgálattal és az IBCLC-cím viselésével kapcsolatos általános tudnivalók.
5. A laktációs szaktanácsadó személyiségének és munkamoráljának jellemzői.
6. Az IBCLC laktációs szaktanácsadók Klinikai Kompetenciái, érdekellentét, együttműködés kollégákkal
7. Az IBCLC laktációs szaktanácsadók Etikai Kódexe.
8. Az IBCLC laktációs szaktanácsadók Tevékenységi Szabályzata
9. Peres ügyekben történő szakértői részvétel etikai vonatkozásai és az IBCLC laktációs szaktanácsadó feladata
10. A segítő kapcsolat etikai vonatkozásai

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

**Kötelező irodalom:**

- Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása)-ból 23-38. oldal
- Kovács József: A segítő kapcsolat etikai dilemmái. Embertárs 2007/1. (52.-64.o.)
- Minden csecsemő fontos! Egészségügyi dolgozók kézikönyve.
- Az IBCLC laktációs szaktanácsadók szakmai viselkedési kódexe (magyar fordítás)
- Az IBCLC laktációs szaktanácsadók klinikai kompetenciái (magyar fordítás)
- Az IBCLC laktációs szaktanácsadók tevékenységi szabályzata (magyar fordítás)

**Ajánlott irodalom:**

- Suzanne Hetzel Campbell, Judith Lauwers, Becky Spencerr, Rebecca Mannel : Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care (LEAARC); Jones & Bartlett Publishers, 1st edition (2019) 411-425. old.

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Klinikai laktációs tanácsadási gyakorlat**

Rövidített neve: **Klinikai gyakorlat**

Angol neve: Clinical lactation counseling

Német neve: Klinische Still- und Laktationsberatung in der Praxis

Kódja: MIKOLSZT047\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

W. Ungváry Renáta, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Szödy Judit, pszichológus, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Dr. Sztahovits Petra, orvos, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Dr. Kiss Eleonóra, orvos, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév: <b>3./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>Gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>24 gyakorlat</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>10</b>
----------------------------------	--	--	---------------------------------	----------------------------	----------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A tanácsadás és segítségnyújtás gyakorlati ismereteinek megszerzése nemzetközi laktációs szaktanácsadó vizsgával (IBCLC) rendelkező tapasztalt oktató mellett töltött kórházi gyakorlat során.

A kórházi gyakorlat teljesítéséhez „Egészségügyi nyilatkozat és vizsgálati adatok” (egészségügyi kiskönyv, C.3151 nyomtatvány) megléte szükséges. Az előírt vizsgálatok (egy éven belül) a következők:

- üzemorvosi vagy háziorvosi alkalmasság
- varicella antitest
- tüdőszűrés
- széklettenyésztés
- bőrgyógyászat
- orrváladék tenyésztés
- torokváladék tenyésztés
- vizelet rutin vizsgálat
- vérből rutin nagylabor (vérkép, máj-, vesefunkció; vércukor) és lues serológia
- EKG

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Várandósok felkészítése a szoptatásra: miért fontos a szoptatás? A legfontosabb információk átadása, ajánlott olvasmányok listája, kihez forduljon majd szoptatási segítségért?
- Szülőszoba: első szoptatás segítése a szülőszobán, szoptatási nehézségek korai kiszűrése, az anya-csecsemő páros háborítatlan együttlétének biztosítása.
- A gyermekágyas részleg: szoptatási testhelyzetek tanítása az anyának, helyes mellre-tétel segítése, a szoptatás megfigyelése és értékelése, az újszülött szopáskészségének vizsgálata, a hatékony és nem-hatékony szopás jelei, aluszékony csecsemő ébresztése, szoptatási nehézségek kiszűrése, kézi fejés megtanítása, általános információk átadása az anyának.
- Anamnézis felvétele.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- megismeri a tereptanár útmutatása alapján a klienseivel végzett munkájának megfelelő módon, pontosan történő dokumentálásának alapjait, megismeri a dokumentációra vonatkozó szabályokat;
- fejlődik a helyes problémamegoldó és jó problémamegoldó képessége;
- gyakorolja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;
- tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;

<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó <b>feladatainak</b> száma és típusa:  Megoldandó feladatok száma: 2 gyakorlati munkanapló vezetése</p>
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:  <b>Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele:</b> A kórházi gyakorlat teljesítése, amit az oktató igazol. A gyakorlat 4x6 órában (2+2 nap) történik, előre meghirdetett időpontokban, 4-6 fős csoportokban.</p>
<p><b>Vizsgakövetelmények:</b>  gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)  A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a gyakorlati napló megírása és leadása.</p>
<p><b>Segédletek</b> (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:  <b>Ajánlott irodalom:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Marie Biancuzzo: Breastfeeding the Newborn – Clinical Strategies for Nurses; Mosby, 2003.</li> <li>• A szoptatás – hogyan segítsük a sikert – Gyakorlati útmutatás egészségügyi dolgozóknak; SZTNB  <a href="http://sztnb.hu/A%20Szoptatas%20-%20sikere%20-konyv.pdf">http://sztnb.hu/A%20Szoptatas%20-%20sikere%20-konyv.pdf</a></li> </ul>



Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Terepmunka tutoriális kíséréssel II.**

Rövidített neve: **Terepmunka II.**

Angol neve: Mentored fieldwork II.

Német neve: Mentorierte Feldarbeit II.

Kódja: MIKOLSZT046\_2M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Bodroghelyi Mónika, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév: <b>3./őszi</b>	Meghirdetés gyakorlása: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>Gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>6 gyakorlat</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>6</b>
----------------------------------	---	--	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok tárgy teljesítése

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A tanácsadás és segítségnyújtás gyakorlati ismereteinek megszerzése nemzetközi laktációs szaktanácsadói vizsgával (IBCLC) rendelkező, tapasztalt tereptanár mellett. Formai követelményeknek megfelelő laktációs szaktanácsadói dokumentáció gyakorlása.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Egészségügyi dokumentáció” követelményeinek felel meg.

A tantárgy teljesítésének feltétele a nemzetközi vizsga bemeneti követelményeként megszabott 1000, illetve 500 óra klinikai tapasztalat 100%-nak igazolása.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A hallgató részt vesz az általa kiválasztott tereptanár(ok) mellett szoptatási tanácsadáson. Ez történhet rendelőben vagy a páciens otthonában. A konzultációt pontosan dokumentálja, tanárával az esetet megbeszéli. Az elkészült jegyzőkönyvet leadja.

A hallgató továbbá két alternatíva közül választhat: online fórumozás vagy emailés tanácsadás.

Fórumozás: a hallgató az előzetesen kiválasztott tutorával megegyezve bejelentkezik egy internetes fórumra, ahol egy hónapot kell aktívan eltöltenie és válaszolnia az anyák kérdéseire.

Emailés tanácsadás: a hallgatónak összesen 5 levélre kell válaszolnia a félév során, amelyek szoptató édesanyáktól érkeznek. A leveleket a tutorával történt egyeztetés után válaszolhatja meg.

A tutor mindkét esetben végigkíséri a folyamatot, felügyeli a hallgató aktivitását, kommunikációs készségét, szakmaiságát. Iránymutatást ad a feladat teljesítéséhez.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- megismeri a tereptanár útmutatása alapján a klienseivel végzett munkájának megfelelő módon, pontosan történő dokumentálásának alapjait, megismeri a dokumentációra vonatkozó szabályokat;
- fejlődik a helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képessége;
- gyakorolja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;
- tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 4

Jegyzőkönyv a meglátogatott tanácsadásokról,

Beszámoló - Beszélgetés szoptató édesanyákkal internetes fórumon

500 óra klinikai tapasztalat megszerzésének igazolása, amely kiváltható 250 óra IBCLC mentorálásával töltött gyakorlattal (amennyiben ez a felvételin nem történt meg)

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

**Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele:** igazolt részvétel a tanácsadásokon

**Vizsgakövetelmények:**

A leadott jegyzőkönyvekre adott gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

Minden hallgatónak mindkét félév során legalább két alkalommal részt kell vennie az általa kiválasztott tereptanár(ok) mellett szoptatási tanácsadáson. A konzultációt a hallgatónak pontosan dokumentálnia is kell, illetve tanárával az esetet részletesen megbeszélni. A két találkozásból az egyiknek a kliens otthonában kell történnie!

A hallgatónak egy internetes fórumra is be kell jelentkeznie (ezt előzetesen egyeztetni a kiválasztott tutorával) ahol a megfigyelési folyamatot követően legalább öt komplex esetben nyújt tanácsadást a hozzá forduló anyának. A teljes folyamatot végigkíséri a tutor, majd a végén jellemzést ad a hallgató aktivitásáról, kommunikációs készségeiről, megmutatózó szakmaiságáról.

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Kutatási eredmények elemzése**

Rövidített neve: **Kut. eredm. elemz.**

Angol neve: Interpretation of research results

Német neve: Interpretation von Forschungsergebnisse

Kódja: MIKOLSZT030\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Dávid Beáta**, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Dr. Dávid Beáta, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

W. Ungváry Renáta, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév: <b>3./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>Gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>6 elmélet</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>2</b>
----------------------------------	--	--	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: A csecsemőtáplálás szociokulturális vonatkozásai

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A stúdium a laktációval, szoptatással, csecsemőtáplálással, laktációs szaktanácsadással kapcsolatos kutatási eredmények szakszerű és pontos értelmezésére való képesség elsajátítására irányul. Segít a magyar és angol nyelvű szakpublikációk biostatistikai szókincsének értelmezésében és korrekt használatában. Betekintést nyújt a bizonyítékokon alapuló orvoslás fogalmaiba.

A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „Bevezetés a klinikai kutatásba” tárgy követelményeinek felel meg.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Elméleti alapok, a kutatások célpontjának kiválasztása, egészségpolitikai célkitűzések. Kutatási módszerek, kvalitatív, kvantitatív megközelítés. Alapfogalmak ismertetése, használatuk gyakorlása konkrét publikációk alapján, részletes fogalomjegyzékkel. Kutatási eredmények közzétételi módjai, a tudományos közlés szabályai. Kurrens folyóiratcikkek kritikus elemzése. A laktációval, szoptatással kapcsolatos kutatásokkal szemben támasztott elvárások, módszertani nehézségek a Kramer kritériumok alapján. Nemzetközi tudományos on-line adatbázisok ismertetése, használatuk bemutatása. Kutatási eredmények értékelése a használhatóság szempontjából, valamint alkalmazásuk a klinikai gyakorlatban, bizonyítékokra alapozott orvoslás, gyakorlati példák a laktáció és szoptatás területéről. Szoptatással kapcsolatos kutatási és emberi jogi kérdések. Kutatási eredményeken alapuló nemzetközi ajánlások.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- elsajátítja mindazon elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket, amelyek a társadalmi, kulturális, etnikai környezetre és a történelmi hagyományokra vonatkoznak
- megismeri és praxisában integráltan alkalmazza a magyar társadalom szoptatásra vonatkozó sajátosságait, a kulturális különbségek figyelembevételével
- megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia;

támogató, együttműködő magatartást képes kialakítani klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit és a viselkedésüket befolyásoló szociokulturális tényezőket;

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 1

Félévvégi **alíírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

**Félév végi alíírás megszerzésének a feltétele**: Az előadásokon való

**Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele**: Egy házidolgozat leadása

Egy szoptatással kapcsolatos kutatás rövid megtervezése az elhangzottak alapján, 1800 leütés (kb. egy gépelt oldal), házidolgozat formájában.

**A házidolgozat az alábbi elemeket tartalmazza**:

Téma, kérdés/ek megfogalmazása: Mit szeretnék tudni?

Anyagi források feltérképezése, mit jelent a független vizsgálat

Szándékos/véletlen hibák a vizsgálat tervezésében, amelyek befolyásolják az eredményt

Módszer

Technikai háttér

Személyi háttér

A vizsgálatba bevont csoport kritériumainak meghatározása

A lehetséges zavaró hatások, eredményt befolyásoló tényezők feltérképezése, a kivédés lehetőségei, korlátai

A média szerepe: eredmény = hír!

A szoptatás komplex megközelítésének követelménye: gazdasági, lélektani, társadalmi hatás

**Vizsgakövetelmények:** gyakorlati jegy (öt fokozatú érdemjegy)

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele házidolgozat megírása és leadása.

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

- Ittzés András: Biostatisztikai és kutatáselméleti alapfogalmak. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
- Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása)-ból Kutatás, elméletek és a laktáció 833-874. oldal

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Laktációs ismeretek közösségi oktatásának kommunikációs és módszertani alapjai**

Rövidített neve: Lakt. ism. oktatása

Angol neve: The basics of public education on lactation

Német neve: Kommunikative und methodische Grundlagen der öffentlichen Erziehung von  
Laktationsgrundkenntnisse

Kódja: MIKOLSZT048\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Pilinszki Attila**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Bodroghelyi Mónika, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév: <b>3./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>Gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>6 gyakorlat</b>	Jelleg: <b>Kötelező</b>	Kredit: <b>2</b>
----------------------------------	--	--	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Nemzetközi állásfoglalások ismerete

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**: A prezentációkészítés technikai és módszertani alapismereteinek oktatása; mini oktatási modulok készítésének gyakoroltatása.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Prezentáció készítési alapismeretek (plenáris előadás)
- Egészségügyi dolgozók oktatása laktációs témákban
- A hallgatók által készített oktatási modulok bemutatása, megbeszélés

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- elsajátítja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel tudása átadható, mind a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó számára;
- megismeri és praxisában integráltan alkalmazni képes a laktáció kulturális, pszichoszociális, táplálkozásbeli és farmakológiai vonatkozásait;
- megismeri és adekvátan képes használni a felnőttképzés megfelelő módszereit a klienseivel, az egészségügyi szakemberekkel folytatott és a csoportos / közösségi oktató-nevelő munkájában;
- megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, ezek átadását munkájába beépíti;
- megismeri és betartja az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásait.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: írásbeli beadandó feladat: egy prezentáció és egy handout

**Megoldandó feladatok száma: 2**

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Az osztályzatot a beadott, írásos feladatok minősége határozza meg.

**Vizsgakövetelmények**: -

**Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele**: Egy prezentáció és egy handout leadása a kiadott listából választott téma feldolgozásaként.

**Értékelés módja**: jegy (ötfokozatú érdemjegy)

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

- Pilling János. Orvosi kommunikáció a gyakorlatban. Medicina 2018. című kötetből: E-health technikai eszközök használata az egészségügyi kommunikációban 297-315. oldal
- Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása)-ból a 21. fejezet: A szoptatás oktatása 875-910. old

**Ajánlott irodalom:**

- Suzanne Hetzel Campbell, Judith Lauwers, Rebecca Mannel, Becky Spencerr: Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care (LEAARC); Jones & Bartlett Publishers; 1st edition (2019) (ILCA); Jones & Bartlett Publishersból: Lactation education for health professionals 477-486.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Szakdolgozati szakszeminárium**

Rövidített neve: **Szakdolgozat**

Angol neve: Thesis preparation

Német neve: Facharbeitbegleitung

Kódja: MIKOLSZT049\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Pilinszki Attila**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: <b>3./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>Gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>5 gyakorlat</b>	Jelleg: <b>kötelező</b>	Kredit: <b>3</b>
----------------------------------	--	--	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Nemzetközi állásfoglalások ismerete

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A stúdium célja, hogy a hallgató megismerje a szakdolgozat és tudományos írásos munkák készítésének kritériumait, munkamódszereit. Konzultációs lehetőség biztosítása a dolgozat megírásához. Szakdolgozati tématervezés és vázlat elkészítése a szakdolgozat sikeres megírásához.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Általános előadás a szakdolgozat készítésének tartalmi, formai követelményeiről, az képzés plágiumszabályzatáról.

A hallgató a megadott témakiírások közül választ egy témát és egy konzulens. Egy előzetes tématervezéssel megkeresi a választott konzulens és megkérdezi, hogy tudja-e vállalni a szakdolgozati konzulensi kísérését. Ha a konzulens tanár nem tudja vállalni, akkor más konzulens kell keresnie a hallgatónak. Egyénileg – nem az előre meghirdetett témák közül – is lehet témát választani. Ebben az esetben is szükséges egy konzulens választani és vele a tématervezést előzetesen jóváhagyatni. Az ilyen módon elfogadott tématervezésnek megfelelően, és a konzulens tanárral tartott első személyes konzultációt követően, kell a hallgatónak megírnia a szakdolgozata vázlatát, a szakdolgozatra vonatkozó személyes reflexióit, és leadni a megadott határidőig.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- választott témájában megismeri és megfelelő módon értelmezi a friss kutatási eredményeket
- képessé válik az elsajátított tudás rendszerezésére, átadására tudományos munka formájában is

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 1, típusa: dolgozat

Félévvégi **alíírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Az **alíírás** feltétele az előadáson és egy személyes konzultáción való részvétel a konzulens tanárnál, aminek megtörténtét a konzulens tanár igazolja. Az igénybe vehető konzultációk száma 2 kontaktóra.

A **gyakorlati jegyet** a leadott szakdolgozat vagy annak hiányában a szakdolgozati vázlat alapján ítéli meg az oktató.

**Vizsgakövetelmények**: -

**Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele**: Szakdolgozat vázlat leadása a kiadott sablon alapján. Ebben a vázlatban már azok a dolgok szerepeljenek, amit a hallgató és a konzulens az első találkozó során megbeszél a téma kidolgozásával kapcsolatban. Szakdolgozat leadása esetén maga a szakdolgozat.

**Értékelés módja**: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Irodalomkutatósi módszerek**

Rövidített neve: **Irodalomkutatás**

Angol neve: Searching skills in academic literature

Német neve: Literaturforschung

Kódja: MIKVLSZT050\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Pilinszki Attila**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: <b>3./őszi</b>	Meghirdetés gyakorisága: <b>évente</b>	Számonkérés: <b>Gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>9 gyakorlat</b>	Jelleg: <b>Kötelezően választható</b>	Kredit: <b>5</b>
----------------------------------	--	--	--------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Nemzetközi állásfoglalások ismerete

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A humán laktációval kapcsolatos online szakirodalom hozzáféréseinek lehetőségei. Ismert hazai és nemzetközi adatbázisok bemutatása, az információkeresés komplex technikái.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Szaknyelvi források, kutatási eredmények keresése, megtalálása az internetes adatbázisokban. A kurzushoz elengedhetetlen az angol nyelv ismerete. A részvétel feltétele a magas szintű angol nyelvtudás írásban történő alkalmazásának képessége, a laktációs szakkifejezések magasszintű ismerete.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket
- képessé válik az elsajátított tudás rendszerezésére, átadására tudományos munka formájában
- megismeri és megfelelő módon használni képes a hazai és nemzetközi adatbázisokat, elsajátítja az információkeresés komplex technikáit.
- képes idegen nyelvű szakirodalmak értelmezésére

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 1

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

a szemináriumokon való aktív részvétel

**Vizgákövetelmények**: -

**Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele**: A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy irodalomjegyzék leadása kiválasztott témában (legalább 10 tétel).

**Értékelés módja**: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -



Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet <b>Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak</b>					
Tárgy neve: <b>Szakirodalom-feldolgozási kurzus</b> Rövidített neve: <b>Szakirodalom-feldolgozási kurzus</b> Angol neve: Searching skills in academic literature Német neve: Literaturforschung Kódja: MIKVLSZT034 1M					
<b>Tantárgyfelelős neve</b> , beosztása, (szervezeti egység): Dr. Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) <b>Oktatók neve</b> , beosztása: Dr. Várady Erzsébet, orvos, laktációs szaktanácsadó (együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)					
Tantárgyfélév:	Meghirdetés gyakorisága:	Számonkérés:	Óraszám:	Jelleg:	Kredit:
<b>3./őszi</b>	<b>évente</b>	<b>Gyakorlati jegy</b>	<b>9 gyakorlat</b>	<b>Kötelezően választható</b>	<b>5</b>
Tantárgy felvételének <b>előkövetelménye</b> : Nemzetközi állásfoglalások ismerete					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
<b>Tantárgy célkitűzése</b> : A releváns legújabb kutatási eredmények megismerése a humán laktáció területéről.					
<b>Tantárgy tematikájának</b> (tananyag) leírása: A humán laktációval, laktációs segítségnyújtással kapcsolatos főbb nemzetközi szervezetek és az általuk kiadott folyóiratok ismertetése. Kiemelt aktuális témák és szakmapolitikai kérdések közös feldolgozása.					
<b>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák</b> : A hallgató <ul style="list-style-type: none"> <li>- megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket</li> <li>- képessé válik az elsajátított tudás rendszerezésére, átadására tudományos munka formájában</li> <li>- megismeri és megfelelő módon használni képes a hazai és nemzetközi adatbázisokat, elsajátítja az információkeresés komplex technikáit.</li> <li>- képes idegen nyelvű szakirodalmak értelmezésére</li> </ul>					
Hallgató egyéni munkával megoldandó <b>feladatainak</b> száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: 1					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: a szemináriumokon való aktív részvétel					
<b>Vizsgakövetelmények</b> : - <b>Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele</b> : A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy irodalomjegyzék leadása kiválasztott témában (legalább 10 tétel). <b>Értékelés módja</b> : gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -					

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Primer prevenciós programszervezés**

Rövidített neve: Programszervezés

Angol neve: Organising primary prevention programs

Német neve: Einrichtung von Primärpräventionsprogrammen

Kódja: MIKVLST035\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Török Szabolcs**, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Bangó Márta, orvos, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület)

Tantárgyfélév: <b>ősz</b>	Félév: <b>3.</b>	Számonkérés: <b>Gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>9 gyakorlat</b>	Jelleg: <b>Kötelezően választható</b>	Kredit: <b>5</b>
------------------------------	---------------------	--	--------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

**Tantárgy célkitűzése**:

Primer prevenciós célú programok szervezési gyakorlatának készségszintű elsajátítása. Alkalom biztosítása a program-vezetői szerep csoportos szupervízióval való kísérésére.

**Tantárgy tematikájának** (tananyag) leírása:

- A szülés felkészítő program, szoptatással foglalkozó témáinak áttekintése: Várandósság melyik szakaszában érdemes a szoptatásról beszélni? Célcsoport: várandós anyák, leendő édesapák, nagymamák. Amiről mindenképpen beszélni kell: kereslet – kínálat elve, igény szerinti szoptatás, kizárólagos szoptatás 6 hónapos korig. Szoptatási pozíciók bemutatása (demonstrációs babával). Szoptatásbarát eszközök használata (pohár, kanál, fecskendő). Szoptatást nehezítő eszközök működési elve (cumi, cumisüveg, bimbóvédő).
- Szoptatós baba-mama csoport szervezése: Anyacsoport jelentősége – hagyományok, tapasztalatok megosztása, egymás erősítése, támogatása. Megfelelő helyszín, időpont kiválasztása, találkozó gyakoriságának meghatározása (heti, kétheti, havi). Célcsoport (várandós anyák, kismamák, nagymamák, totyogó korú csoport, apás csoport). Csoport program tervezése, hirdetése, célcsoport elérése. Csoporttalálkozók tematikája. Amit csoporttalálkozáson el kell kerülni (pl. termékbemutatók, reklámok, módszerek bemutatása, mely nem kapcsolódik a szoptatáshoz).
- Csoportműködés: Csoportdinamikai kérdések. Csoportvezető szerepe. Team munka több csoportvezető esetén. Csoportszerepek, konfliktusok megoldása. Csoportvezető kapcsolata a helyi egészségügyi dolgozókkal. Szoptatás népszerűsítése különböző területeken (pl. anyatej-világnapi rendezvény szervezése, iskolai csoportoknak tartott előadás családi életre nevelés témakörén belül, stb.). Helyzetgyakorlat csoport konfliktus megoldására.

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- megismeri és adekvátan képes használni a felnőttképzés megfelelő módszereit a klienseivel, az egészségügyi szakemberekkel folytatott és a csoportos / közösségi oktató-nevelő munkájában;
- alkalmazni képes a megfelelő kommunikációs készségeknek, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;
- elsajátítja mindazokat az ismereteket, amelyek a primer prevenciós célú programok megszervezéséhez, csoportok vezetéséhez szükséges

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 1

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:  
a szemináriumokon való aktív részvétel (a három alkalomból maximum egy hiányzás fogadható el)

**Vizsgakövetelmények: -**

**Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele:** A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy esszé leadása. Az esszé tartalma: Egy anyacsoport szervezésnek tematikája. Fél éves program összeállítása, havi találkozókra lebontva, egy-egy alkalom témáinak részletes összeállítása. A dolgozat tartalmazza a következő adatokat is: milyen célcsoportnak szerveznéd, milyen helyszínen, hogyan érné el a családokat, hol hirdetné az összejövetelek programját, időpontját? A dolgozat terjedelme: minimum 3 oldal.

**Értékelés módja:** gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

- 1 Martinovichné Debuly Bianca: Primer prevenciós programszervezés a szoptatás támogatásáért – Várandós felkészítés, anyacsoport szervezése. In: Török Sz, J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar  
Mentálhigiéné Intézet

**Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak**

**Tárgy neve: Segítő beszélgetés gyakorlata**

Rövidített neve: Segítő beszélgetés

Angol neve: Counseling methods seminar

Német neve: Seminar Helfendes Gespräch

Kódja: MIKVLSZT051\_1M

**Tantárgyfelelős** neve, beosztása, (szervezeti egység):

**Dr. Asztalo Bernadett**, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

**Oktatók** neve, beosztása:

Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: <b>őszi</b>	Félév: <b>3.</b>	Számonkérés: <b>Gyakorlati jegy</b>	Óraszám: <b>9 gyakorlat</b>	Jelleg: <b>Kötelezően választható</b>	Kredit: <b>5</b>
-------------------------------	---------------------	--	--------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

Betekintés nyújtása a rogersi, non-direktív szemléletű segítőbeszélgetés vezetés elméleti és gyakorlati kérdéseibe, mely módszer jól alkalmazható a konzultációs, tanácsadói gyakorlatban. A tantárgy célja, hogy a hallgatók ismerjék meg és szerezzenek gyakorlatot a segítő kapcsolat szerteágazó módszertanában, legyenek felkészülve a segítő kapcsolat egyes veszélyforrásaira, alkalmazni tudják mindezeket szakmai környezetben. Ismerjék fel a kliens belső erőforrásait, szerezzenek ismereteket a segítés, önségítés elméleteiről, a mentálhigiénés segítő kapcsolat és pszichoterápiás segítő kapcsolat sajátosságairól.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Az alapfogalmak bemutatása, a non-direktív segítő kapcsolat és annak elemei.
- Az érzelmi visszatükrözés módszertani alapjai.
- A segítő beszélgetés gyakorlatának bemutatása konkrét helyzetek segítségével.
- Szituációs gyakorlatok.
- A hallgatók saját tevékenységükből hozott beszélgetés-jegyzőkönyveinek közös elemzése

A tantárgy során megszerzett **készségek és kompetenciák**:

A hallgató

- fejlődik a helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességében;
- a segítségre szoruló embertárs és problémája iránt magas szintű empátiás készséget sajátít el;
- elsajátítja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;
- támogató, együttműködő magatartást képes tanúsítani klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit;
- tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;
- 

Hallgató egyéni munkával megoldandó **feladatainak** száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 1 saját terepen készült segítő beszélgetés önreflexiója.

Félévvégi **alíírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:  
a szemináriumokon való aktív részvétel

**Vizgákövetelmények**: -

**Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele**: Egy segítő beszélgetés jegyzőkönyv leadása. A segítő

beszélgetés jegyzőkönyvnek egy konkrét beszélgetés bemutatását kell tartalmaznia. Szerepeljen benne egy 8-10 beszédfordulatos rész, szó szerinti idézésben, ahol a segítő non-direktív szemléletben kíséri kliensét. A bemutatás tartalmazza a kliens bemutatását a beszélgetés létrejöttének kereteit, a segítő önreflexióit a beszélgetésre vonatkozóan. Terjedelem 2 gépelt oldal. Leadás: folyamatosan a félév során, elküldendő e-mailen az oktatóknak.  
**Értékelés módja:** gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

**Segédletek** (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

- 2 Riemann F. (2003). A félelem alaptípusai. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány.
- 3 Semsey, G. – Tésenyi, T. – Pilinszki, A. (2013). Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány
- 4

## **VI. Szakdolgozati követelmények**

### **Bevezetés, általános tudnivalók**

A szakdolgozat célkitűzése a szakirányú továbbképzésen tanultaknak, a hallgató saját gyakorlata releváns tapasztalatainak, valamint a vonatkozó szakirodalomnak integrációja a mindennapi tevékenységbe. Ennek érdekében a hallgatónak szakdolgozatával kell bizonyítania, hogy egyrészt megfelelő szemlélettel rendelkezik a laktációs szaktanácsadói tevékenység végzéséhez, másrészt felkészült a munkához szükséges tudományos apparátus céltudatos alkalmazására, azaz megfelelően felkészült témájának kifejtéséhez alkalmazni az elérhető hazai és nemzetközi szakirodalmi forrásokat.

Háromféle szakdolgozati forma közül lehet választani és ebben a formában a szakdolgozatot megírni:

- A, 'Speciális témakifejtés átfogó szakirodalmi feldolgozással',
- B, 'Empirikus kutatás'
- C, 'Esetbemutatás a kapcsolódó szakirodalom feldolgozásával' vagy

A szakdolgozatot a választott szakdolgozati forma tartalmi és formai követelményeinek megfelelően kell elkészíteni. A formai követelményeknek való megfelelés része az értékelés szempontjainak.

*Külön értékelhető, ha a dolgozat írója - akár speciális témakifejtésről van szó, akár esetbemutatásról – olyan módon, formátumban is elkészíti a dolgozatát, hogy az megfeleljen valamely tetszőlegesen választott **hazai szakmai folyóirat szerzői útmutatójában foglalt konkrét formai követelményeknek** (pl. *Gyermekgyógyászat, Orvosi Hetilap, Védőnő, Nővér, Bábák Szülésznők stb című folyóiratok*). Ennek a terjedelme beleszámít a teljes megkívánt terjedelembé. Helyet kaphat a dolgozat mellékletei között, vagy más módon integráltan a dolgozatban.*

A témaválasztáshoz fontos javasolható szempont lehet, hogy olyan szakdolgozati témát válasszanak hallgatóink, amely kapcsolódik azon tevékenységükhöz, mely a képzésen való részvételüket motiválta.

Speciális motivációt jelenthet olyan téma választása, mely már egy jövőbeli doktori (Ph.D.) munka előkészítését szolgálja, illetve amely felhasználható a Doktori Iskolába való felvételi vizsgánál is. Bővebb információ a doktori képzésről a <https://semmelweis.hu/phd/> honlapon, illetve a Mentálhigiéné Intézet honlapján található: <https://semmelweis.hu/mental/>

### **A konzulensek személye**

A szakdolgozat elkészítésénél a konzulens szakmai segítséget nyújt a hallgatónak azokban a kérdésekben, amelyek a hallgató önálló munkája során felmerülnek; alternatívát vázol fel, nem dönt a hallgató helyett.

### **Módosítás**

A szakdolgozat készítésekor a választott témával, vagy a választott típusal kapcsolatban felmerülhet a változtatás igénye.

Módosítást a szakcsoport vezetőjének címzett, a Szakdolgozattal kapcsolatos változtatási kérelem c. nyomtatvány beadásával (letölthető a honlapról) lehet megtenni.

Amennyiben csak a cím módosítására, illetve a téma szűkítésére, vagy bővítésére van szükség, elégséges a konzulensi egyeztetés.

## **Tartalmi követelmények**

A szakdolgozat tükrözze a képzésben megszerzett laktációs szaktanácsadói szemléletet, jártasságot, készséget. A hallgató dolgozatában adjon számot a témában való jártasságáról és szakirodalmi ismereteiről, és foglalja össze a tárgyalt témával kapcsolatos legfontosabb szaktudományos ismereteket. A szakdolgozat feleljen meg a hivatás-etika – különösen az anonimitás – követelményeinek. A dolgozat tagolása a következő: Tartalomjegyzék – Bevezető fejezet – Fő rész – Zárás – Irodalomjegyzék – Köszönetnyilvánítás – Nyilatkozat – Mellékletek.

- Bevezető fejezet: Tartalmaznia kell szakmai-személyes részt, melyben a szerző röviden bemutatkozik, közli témaválasztásának motívumait, jelzi személyes viszonyát a választott témához.
- A fő rész 'speciális témakifejtés' és 'empirikus kutatás' szakdolgozati formák esetén: Tartalmazza a szakirodalmi bemutatást (a témakifejtéshez integráltan alkalmazva az elérhető hazai és nemzetközi irodalom anyagát), továbbá a témakifejtést a választható témáknak megfelelően. A téma felvezetése, a bevezetéshez szükséges releváns elméleti ismeretek ismertetése nem lehet hosszabb terjedelmű, mint a fő szöveg 1/3-a.
- A fő rész 'esetbemutatás' szakdolgozati forma esetén: Mutassa be részletesen a klienssel való találkozást, kapcsolatfelvétel körülményeit, a kliens által megfogalmazott problémát, a laktációs szaktanácsadói segítségnyújtás részletes leírását: anamnézis felvétel, differenciáldiagnosztikai megfontolások, javasolt terápia, esetdokumentáció, az utánkövetés formája, kimenetel, esetleges további konzultációk vagy továbbküldés bemutatása. Az esetbemutatás leírása során térjen ki arra, hogy ebben a konkrét esetben hogyan érvényesültek a laktációs szaktanácsadói hivatás gyakorlásával kapcsolatos irányelvek, szabályok, különös hangsúlyt helyezve az etikai, hatásköri, és dokumentációs irányelvekre. A témakifejtéshez integráltan alkalmazva, tartalmazza ez a rész az elérhető hazai és nemzetközi szakirodalom feldolgozását is, melyek alátámasztják a laktációs szaktanácsadói segítségnyújtás választott formáját, a javasolt terápiát. A téma felvezetése, a bevezetéshez szükséges releváns elméleti ismeretek ismertetése nem lehet hosszabb terjedelmű, mint a fő szöveg 1/3-a. Az esetről fényképes dokumentáció is szerepelhet ebben a részben (fokozottan figyelve az anonimitásra és a képen látható személyek felismerhetetlenségére)!
- Zárás: A hallgató összefoglalással és irodalomjegyzékkel zárja dolgozatát. Foglalja össze dolgozatának legfőbb mondanivalóját, üzenetét, és térjen ki arra, hogy saját munkája során miként tudja hasznosítani a dolgozatban bemutatott ismereteket.
- Nyilatkozat: Az irodalomjegyzéket követően a hallgató saját kezű aláírásával ellátott, "A szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról" c. nyilatkozatot szükséges szerepeltetni.
- Melléklet: A mellékletben kell szerepeltetni azokat a főszövegben meg nem jelenített

adatokat és elemzéseket, amelyek a munka lényegi állításainak alátámasztására szolgálnak (amennyiben vannak ilyenek), illetve amelyek a hallgató szándéka szerint illusztrálják, szemléltetik a dolgozatban kifejtett témát. A melléklet karakterszáma nincs korlátozva, és nem számítandó a dolgozat terjedelmébe.

- Fakultatív speciális melléklet: a dolgozat végére beilleszthető. A dolgozat egy átdolgozott, rövidített változata, mely egy hazai folyóirat szerzői útmutatója alapján készült.

### **Formai követelmények**

*(Ha valaki egy hazai szakmai folyóirat szerzői útmutatóját is figyelembe véve készíti el a dolgozatát, úgy kérjük a választott folyóirat szerzői útmutatóját is csatolja a dolgozathoz a mellékletek közé.)*

### **Külsőalak**

- Kötés: a szakdolgozatot 1 bekötött példányban kell benyújtani, illetve elektronikus úton feltölteni a honlapon megadott tárhelyre. A kötött példány mellett külön dokumentumban be kell küldeni az aláírt „A szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról” nyilatkozatot, továbbá a konzulens által aláírt „Konzultációs igazolólap”-ot. A kinyomtatott és az elektronikus anyagnak teljes mértékben meg kell egyeznie! (A szakdolgozat megvédése után a jelölt visszakapja a benyújtott példányt, ezért a kötés módja szabadon választható)
- Szerkezet: a fedélen szerepeljen a „Szakdolgozat” megnevezés, a hallgató teljes neve és a benyújtás évszáma. A belső címlapon szerepeljen a hallgató teljese neve, a szakdolgozat címe és alcíme, a „Simmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet” megjelölés, az intézetigazgató neve és titulusa, a benyújtás éve és helye. A fedél és a címlap formátumának mintadokumentuma letölthető a honlapról.
- A dolgozat áttekinthető, tagolt legyen, és kizárólag írógéppel, illetve számítógéppel készülhet.

### **Terjedelem:**

A szakdolgozat főszövegének terjedelme 30.000 karakternél nem lehet kevesebb és 45.000 leütésnél (szóközzel) nem lehet több. A terjedelemben a főszövegbe illesztett táblázatok, ábrák, illetve a lábjegyzetek is beletartoznak.

### **Általános formai követelmények**

A **főszöveg** formai követelményei:

- A főszövegben: betűnagyság: 12-es; sorköz: 1,5; betűtípus: Times New Roman;
- A margók: alul, fölül, jobb oldalon: 2,5 cm, bal oldalon kötésmargó: 3 cm.
- A nyomtatott szöveg, amennyiben könyv formátumban nézünk rá az elkészült dolgozatra, a jobb oldalakon helyezkedjen el.
- Oldalak számozása: jobb alsó sarok. Az oldalak számozása a tartalomjegyzékkel indul.
- A fejezetek tagolása a decimális számozást követi.
- A lábjegyzetben: betűnagyság: 10-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: szimpla.
- A kiemelt idézetekben: betűnagyság: 11-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: 1,5; és 1,5 cm behúzással, idézőjelben.
- A folyó szövegben használt számokat (évszám, sorszám, statisztikai adatok: százalék, tizedes tört, stb.) következesen használjuk a dolgozat egészében.
- Kerülendők az általánosan nem ismert rövidítések. Amennyiben ez mégis szükséges, az első előfordulásakor a teljes nevet fel kell tüntetni.



## **Táblázatok és ábrák**

- Az ábrákat és a táblázatokat önálló címmel és jelmagyarázatokkal kell ellátni.
- Az ábrákat és táblázatokat külön-külön számozással kell közölni, és a szövegben egyértelműen kell utalni az ábrákra és a táblázatokra.
- A táblázatok feliratait (táblázat neve, oszlopok, sorok címei) magyarul kell közölni, nem elfogadható az adatelemző, adatfeldolgozó programokból kikerült nyers, szerkesztetlen táblázat.

## **Jegyzetek**

- A jegyzetek az adott lap aljára kerülnek (lábjegyzet), nem a tanulmány végére összegyűjtve.
- A lábjegyzetek alapvetően magyarázatok céljára szolgálnak, a főszöveghez megjegyzéseket, kiegészítéseket fűznek. Szakirodalmi hivatkozásokat a főszövegben kell közölni (lásd alább Hivatkozások).
- A lábjegyzeteket 1-gyel kezdődően arab számokkal folyamatosan számozzuk.
- Utalások vagy idézetek forrásainak azonosítása csak kivételes esetben kerül lábjegyzetbe, ha a hivatkozás annyira hosszú és összetett, hogy gátolná a főszöveg áttekinthetőségét (pl: hosszú internetes hivatkozás).

## **Idézetek**

A tartalmi és a szószerinti idézetek jól különüljenek el a saját gondolatoktól:

- A szó szerinti idézeteket „idézőjelbe” tesszük.
- Három sornál nem hosszabb idézetek a főszövegben folyamatosan szerepelnek idézőjelek között, utána zárójelben a pontos hivatkozás.
- Legalább négy megkezdett sornyi idézetet külön bekezdésbe tördelünk, formailag is elkülönítve a főszövegtől (beljebb). A főszövegben egy idézet hossza legfeljebb fél oldal lehet.
- A bővebb, két bekezdésnél / fél oldalnál hosszabb idézeteket (pl. jogszabályok, okiratok, statisztikai jelentések), amennyiben mégis szükségesek, mellékletbe tesszük, a főszövegben csak utalunk rá.

## **Parafrázis**

- Amennyiben nem idézünk szó szerint, hanem más szerző gondolatát, véleményét, elméletét, vagy más által kidolgozott fogalmakat saját szavainkkal foglaljuk össze, ekkor is szükséges a forrás (szerző, évszám) megadása.
- A szövegben bármiféle adatot használunk fel, annak pontos forrását jelölni kell (pl.: oldalszám, link).
- A hivatkozott szakaszok egyértelműsége értelmében, ha egy bekezdésnél hosszabb parafrázisról van szó, szükséges jelezni, hogy hol kezdődik a hivatkozás (pl: A következőkben Andorka munkája alapján mutatom be a társadalmi struktúra mérési lehetőségeit...).
- Közvetett hivatkozás esetén mindkét forrást meg kell adni (lásd alább).

A szövegben jelölt hivatkozások és az irodalomjegyzékben szereplő tételek teljes mértékben megfeleltethetők egymásnak.

**A plágium minden formáját elítéljük és szankcionáljuk, függetlenül annak súlyosságától. Részletesebben ld. a honlapról letölthető Plágiumszabályzatban.**

## **Hivatkozások**

### **Szerző-évszám rendszer a főszövegben**

- A hivatkozások a főszövegben közvetlenül az utalás után állnak zárójelben.
- Szó szerinti idézet esetén meg kell adni a pontos oldalszámot is. Pl.: (Szalai, 2002: 40).
- Parafrázis esetén elegendő csak a műre (Szalai, 2002) utalni.
- Többszerzős művek:
- Két szerző esetén a második vezetéknevet kötőjellel kapcsoljuk az elsőhöz. Ha a nevek a főszöveg részét képezik, természetesen marad közöttük a kiírt kötőszó. Pl.: (Albert és Dávid, 2001)
- Három vagy több szerző esetén az első szerző nevét már az első előfordulásakor is és mtsai kifejezés követi, majd az évszám. Pl.: (Zombori és mtsai, 1997)
- Testületi szerzőre ugyanúgy hivatkozunk, mint személyre, de nagyon hosszú és bonyolult testületi nevek értelemszerűen rövidíthetők. Pl.: (Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, 2012) vagy (NCSSZI, 2012)
- A hivatkozásnak csak azt az információt kell tartalmaznia, amely a főszövegből nem derül ki. Előfordul, hogy csak az oldalszám megadása kell.
  - ... „, a cigányok között kevesen vannak azok, akiknek munkahelyük van, még kevesebben azok, akiknek stabil, teljes állásuk van” (Kemény, 2004: 117).
  - ... ahogy Kemény és munkatársai rámutattak, „, a cigányok között kevesen vannak azok, akiknek munkahelyük van, még kevesebben azok, akiknek stabil, teljes állásuk van” (2004: 117).
  - ... ahogy Kemény és munkatársai 2004-ben rámutattak, „, a cigányok között kevesen vannak azok, akiknek munkahelyük van, még kevesebben azok, akiknek stabil, teljes állásuk van” (117).
- Évszám nélküli forrás esetén a zárójelben é.n. rövidítést használjuk (Tóth, é.n.). Ugyanezt alkalmazzuk az irodalomjegyzékben is.

### **Irodalomjegyzék**

- A hivatkozott művek teljes bibliográfiai leírása a tanulmány végén álló irodalomjegyzékben szerepel. Az irodalomjegyzékben felsorolt összes közleményre hivatkozni kell a dolgozatban.
- Szakirodalmi hivatkozások száma: A szakdolgozatban legalább 10 forrásműre történjen közvetlen hivatkozás.
- Azonos szerző és évszám esetén az egyes tételeket az ábécé kisbetűivel kell megkülönböztetni, és a hivatkozásokban is így szerepeltetni. (Pl: Török, 2003b)
- Az irodalomjegyzékben a közlemények valamennyi szerzőjét fel kell tüntetni.
- Betűrend: a szerző vezetékneve szerint. Azonos szerző több műve esetén a megjelenés évszáma szerint rendezzük sorba a tételeket.
- Nevek: A magyar és külföldi nevek esetében is a vezetéknevet írjuk előre, a keresztnévet kezdőbetűvel rövidítjük, utána pont. Több keresztnév esetén kezdőbetűk között nincs szóköz, de az esetleges kötőjelet megtartjuk.

### **Példák a különböző források feltüntetésére:**

#### **Könyv:**

Kemény, I., Janky, B. és Lengyel, G. (2004). *A magyarországi cigányság 1971-2003*. Budapest: Gondolat Kiadó.

**Könyvfejezet:**

Teleki, B. (1990). Család támaszrendszere. In Benkő, Á. (szerk.), *Egészséges család, egészséges nemzet Családkongresszus 1990*. Budapest: Nagycsaládosok Országos Egyesülete. 85-99.

**Folyóirat cikk:**

Szalai, J. (2002). A társadalmi kirekesztődés egyes kérdései az ezredforduló Magyarországon. *Szociológiai Szemle*, 4, 34-50.

**Szakedolgozat, disszertáció:**

Szél, B. (2011). *A párkapcsolati összetartást segítő minták elemzése*. Budapesti Corvinus Egyetem.

**Internetes források:**

Vajda, A. *Utcán, betegen - A hajléktalanok egészségügyi ellátásáról*.

<http://www.kazalkolos.lapok.hu/keret.cgi?utcanbetegen.htm> Letöltve: 2017. március 22.

**Nem szakirodalmi hivatkozások:**

A jogszabályra való hivatkozás nem számít szakirodalmi hivatkozásnak. Példa a **jogszabályokra való hivatkozás helyes módjára:**

Törvényre: 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Rendeletre: 9/2001. (XII. 20.) SzCsM rendelet a szociális szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról

Határozatra: 22/2003. (IV. 28.) AB határozat az eutanáziáról

**Titkosítás**

A dolgozat készítésénél ügyeljünk a személyiségi jogok betartására, a beazonosíthatóság elkerülésére (anonimizálás, alapadatok módosítása)!

Ha az anonimizálás nem bizonyul elégségesnek az adatok védelmére, titkosítási kérelemmel lehet fordulni az Intézet igazgatójához. Így az opponens és a záróvizsgabizottság tagjai esetében alapkövetelmény a diszkréció. A dolgozat 5 évig megőrizendő, 'bizalmas, nem kölcsönözhető' felirattal tárolandó, ki nem adható.

**A szakdolgozat leadása**

- A szakdolgozat végleges formában való leadásának határideje: januári tervezett záróvizsga előtt minden év november 30-a, júniusi záróvizsga előtt április 20. (ha a megadott dátumok szünnapra esnek, az azt követő első munkanap). A szakdolgozat csak akkor adható le, ha azt a választott konzulens végleges formában látta, leadhatónak ítéli, és ezt a konzultációs igazolólapon aláírásával igazolja. A szakdolgozatot egy példányban kell leadni szabadon választható kötésmóddal, továbbá elektronikus formában is be kell nyújtani (feltöltve a honlapon kijelölt tárhelyre). A hallgatónak külön papíron mellékelnie kell a konzultációs igazolólapot, továbbá a szerzői nyilatkozatot.

**A szakdolgozat védelme:**

A dolgozatot opponens és a konzulens is értékeli. A bírálatokat, a védelem előtt 5 nappal a Neptun rendszeren keresztül kapja meg a hallgató.

Amennyiben a hallgató számára nem elfogadható az értékelés, fellebbezést nyújthat be a megadott határidőn belül.

Azoknak, akik új opponensi véleményt kérnek, számolniuk kell azzal, hogy záróvizsgájuk időpontja, így tanulmányaik befejezése időben kitolódik, mert az újabb opponensi vélemény elkészítése időt vesz igénybe. A fellebbezést benyújtó hallgatóknak pótzáróvizsga alkalmon kell megjelenniük.

Amennyiben a két opponensi vélemény jelentősen eltér egymástól, az intézet igazgatója vezetője jogosult egy harmadik külsős bíráló javaslatát kérni a diplomamunka (szakdolgozat) minősítéséhez és ennek révén dönt az érdemjegy kérdésében.

Ha a szakdolgozatot mindkét bíráló elutasította, a hallgató záróvizsgára nem bocsátható, csak a következő záróvizsga időszakban adhat be újabb diplomamunkát. Valamelyik bíráló elégtelen minősítése esetén a diplomamunka minősítéséről az oktatási szervezeti vezetője dönt. A bírálat megismeréséig a hallgató előtt nem ismert az opponens.

### **Az értékelés szempontjai**

A témaválasztás:

- a vizsgált probléma elméleti és/vagy gyakorlati fontossága
- a szerző személyes kötődése a témához

A felhasznált szakirodalom:

- a feldolgozott irodalom, forrásanyag terjedelme
- az irodalom, forrásanyag feldolgozottsága
- a hivatkozási szabályok betartása

A kidolgozás színvonala:

- a dolgozat címének összhangja a tartalommal
- a választott téma-típus előírásainak való megfelelés
- módszertan - a kialakított vizsgálati keret, az alkalmazott vizsgálati módszer helyessége
- a dolgozat felépítése, a szerző érvelése, gondolatmenete
- a dolgozat kivitelezése, stílusa, nyelvezete, külalakja
- önálló eredmények - a szerző önálló gondolatainak, következtetéseinek megalapozottsága
- az elért eredmények, a felvetett problémák újszerűsége
- formai követelményeknek való megfelelés

## ***VII. A záróvizsgára bocsátás feltételei***

Mindazok, akik az I., II. és III. félév követelményeit maradéktalanul teljesítik, a III. félév végén abszolutóriumot (végbizonyítvány) kapnak. Erről, azaz az abszolutórium megszerzéséről, igény szerint, hallgatói kérésre külön igazolást is kiállít az Egyetem. Ez az igazolás jelzi a tanulmányok elvégzését, de nem minősül a szakképzettség/a képesítés megszerzésének. A szakképzettséget igazoló oklevél a sikeres záróvizsga után kerül kiállításra.

Záróvizsgára jelentkezni, illetve azon részt venni csak abszolutóriummal, határidőre leadott szakdolgozattal lehet.

A záróvizsga három részből áll.

1. Az írásbeli záróvizsgán a hallgató számot ad a három félév kötelező kurzusainak tudásanyagából. A számonkérés alapja az órákon elhangzott tudásanyag, a kiadott jegyzet, illetve a tárgyakhoz tartozó kötelező olvasmányok. A vizsga legalább 70%-os teljesítmény elérésekor tekinthető sikeresnek, továbbá minden előre megadott részterületen szükséges a legalább 60%-os eredmény. Az írásbeli vizsga értékelése ötfokozatú:

- 69%-ig elégtelen
- 70% - 76%-ig elégséges
- 77% - 83%-ig közepes
- 84% - 89%-ig jó
- 90%-tól jeles

2. A szóbeli vizsga első részében a hallgató szóban is bemutatja, hogy a képzés során megszerzett tudásanyagot integráltan tudja alkalmazni. A három félév kötelező tudásanyagára épülő – a honlapon legkésőbb a második félév végéig közzétett – tételek közül kell kidolgoznia, és bemutatnia egy húzott tételt. A szóbeli vizsga értékelése ötfokozatú:

- elégtelen
- elégséges
- közepes
- jó
- jeles

3. A szóbeli vizsga második részében a szakdolgozat védésére kerül sor, ahol a hallgatónak röviden prezentálnia kell a szakdolgozatot, majd az opponensi bírálóban feltett gyakorlati és elméleti kérdésekre, illetve a védés során a bizottsági tagok kérdéseire kell válaszolnia.

A záróvizsga minősítését az elméleti vizsgákra, a szakdolgozatra és a szakdolgozat védésére adott érdemjegyek átlagából a következő képlet alapján számítjuk:

$$ZV = (\acute{I}V + SZV + SZ + V) / 4,$$

ahol

ZV = záróvizsgajegy átlaga 2 tizedesig megadva

Í = írásbeli vizsga osztályzata

SZV = szóbeli vizsga osztályzata

SZ = szakdolgozatra kapott jegy (ha az opponensi vélemények eltérnek, a konszenzusos jegy, ha nincs konszenzus, az intézet által felállított bizottság által megállapított jegy)

V = a szakdolgozatvédésre kapott jegy

E képlet alapján a záróvizsga lehetséges minősítése:

5 : kiváló

4,51 – 4,99 : jeles,

3,51 – 4,50 : jó,

2,91 – 3,50 : közepes,

2,00 – 2,90: elégséges

ha bármely részjegy elégtelen : a záróvizsga minősítése elégtelen.

Az oklevél minősítése a záróvizsgajegy és a képzés során szerzett érdemjegyek egyszerű átlagának egyszerű számtani átlaga.

A következő képlet alapján számítjuk:

$$D = (ZV+JÁ)/2$$

ahol

D = a diploma minősítésének értéke

ZV = záróvizsgajegy átlaga 2 tizedesig megadva

JÁ = a képzés során szerzett érdemjegyek 2 tizedesig megadva

E képlet alapján az oklevél lehetséges minősítése:

4,51 – 5 : kiváló,

3,51 – 4,50 : jó,

2,51 – 3,50 : közepes,

2,00 – 2,50 : elégséges

## **VIII. A laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelményei**

**1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:** laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak

**2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** laktációs szaktanácsadó

**3.A szakirányú továbbképzés besorolása:**

**3.1. képzési terület szerinti besorolása:** orvos- és egészségtudomány képzési terület

**3.2. a végzettségi szint besorolása:**

- *ISCED 1997 szerint: 5A*
- *ISCED 2011 szerint: 6*
- *az európai keretrendszer szerint: 6*
- *a magyar képesítési keretrendszer szerint: 6*

**3.3. a szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:**

- *ISCED 1997 szerint: 762*
- *ISCED-F 2013 szerint: 0929*

**4. A felvétel feltétele(i):**

Legalább alapképzési szakon szerzett oklevél a következő képzési területek valamelyikén: orvos- és egészségtudomány, bölcsészettudomány, társadalomtudomány, pedagógusképzés.

A képzésbe jelentkező nem orvos- és egészségtudomány képzési területen legalább alapképzési szintű végzettséggel rendelkezők számára az orvos- és egészségtudományi alapismeretek elsajátítása a nemzetközi laktációs szaktanácsadó (IBCLC) vizsga feltételeként előírt mértékben kötelező, mely ismereteket (anatómia, élettan-kórélettan, egészségtudományi alapismeretek, elsősegélynyújtás, közegészségtan-járványtan) legkésőbb a képzéssel párhuzamosan a második félév végéig kell teljesíteni.

**5. A képzési idő félévekben meghatározva:** 3 félév

**6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 90 kredit

**7. A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):**

**7.1.A képzés célja:** *humán segítő foglalkozású alapidplomával rendelkező szakemberek továbbképzése, szemléletének alakítása annak érdekében, hogy munkájukat a laktáció terén korszerű ismeretekkel gyarapodva magasabb szinten végezhesék.*

**7.2.Szakmai kompetenciák:**

*A laktációs szaktanácsadó*

### **7.2.1. Tudása:**

- birtokában van mindazon elméleti ismereteknek és gyakorlati készségeknek, amellyel kompetens segítőként, megfelelően tudja ellátni laktációs szaktanácsadói feladatát mind a rutinszerű, mind pedig a speciális esetekben, a fogamzás előtti időszaktól kezdődően a gyermek egyéves korán túl is;
- ismeri és praxisában integráltan alkalmazza a laktáció kulturális, pszichoszociális, táplálkozásbeli és farmakológiai vonatkozásait;
- ismeri és adekvátan képes használni a felnőttképzés megfelelő módszereit a klienseivel, az egészségügyi szakemberekkel folytatott és a csoportos / közösségi oktató-nevelő munkájában;
- ismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia;
- klienseivel végzett munkáját megfelelő módon, pontosan dokumentálja, ismeri a dokumentációra vonatkozó szabályokat;
- ismeri és betartja az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásait.

### **7.2.2. Képességei:**

- helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességgel rendelkezik;
- adekvátan és reflektált módon használja emberismeretét, konzultációs képességét, valamint a tanult családi és csoportos módszereket a laktációs tanácsadói gyakorlatára során;
- a segítségre szoruló embertárs és problémája iránt magas szintű empátiás készséggel rendelkezik;
- birtokában van a megfelelő kommunikációs készségeknek, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;
- támogató, együttműködő magatartást tanúsít klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit;
- tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;
- az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedik olyan módon, hogy szükség esetén klienseit továbbküldi a megfelelő egészségügyi szakemberhez, illetve támogató szervezethez.

### **7.2.3. Attitűdje:**

- fejlett szakmai és személyes önismeret, önreflexiós készség;
- őszinte, hiteles, nyílt kommunikációra való készség;
- a kliens feltétlen elfogadására való megfelelő nyitottság;
- a segítő hivatás megfelelő gyakorlásához elvárható magas szintű erkölcsi, etikai érzék.

### **7.2.4. Autonómiája és felelőssége:**

A végzett hallgató(k)

- alkalmassá válnak eredeti szakmájuk magasabb szintű gyakorlására, továbbá a humán laktációval kapcsolatos speciális helyzetek és problémák szakszerű ellátására;



- számára az egészségügyi dolgozók kötelező továbbképzési rendszerében a képzés elvégzése beszámítható olyan mértékben, amilyen mértékben a továbbképzésért felelős szerv azt elismeri;
- számára lehetőség nyílik laktációs szaktanácsadó szerepkör / feladatkör / munkakör betöltésére, azon intézményekben, amelyek ezt igénylik, illetve létrehozzák;
- konzultációs feladatokat láthatnak el a munkakörüknek megfelelő tevékenységi körükben, a laktációval kapcsolatos problémák esetében;
- felkérésre részt vállalhatnak az adott intézmény szakmai protokolljainak kidolgozásában, véleményezésében;
- elhivatottak a szoptatás támogatása érdekében a munkahelyükön, az egészségügyi szakmán belül és bármilyen közösségi fórumon, szakmai tudásuknak karbantartása és fejlesztése érdekében rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken;
- képesítését a megadott időszakonként megújítja, érvényes működési engedély nélkül nem tevékenykedik;
- munkáját a szakma etikai kódexének, valamint a helyi törvényeknek és szabályoknak megfelelően végzi;
- munkája és annak körülményei megfelelnek a higiénés elvárásoknak.

**8. A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:**

**8.1. Tanácsadói készségeket fejlesztő stúdiumok: 9 kredit**

*A tanácsadás pszichológiája; A rendszerszemléletű családkonzultáció alapjai; Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok; Egyéni sajátélmény-konzultáció*

**8.2. Laktációs elméleti ismeretek: 16 kredit**

*A laktáció biológiai alapjai; Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei; A csecsemőtáplálás szociokulturális vonatkozásai; Hivatás-etika*

**8.3. Klinikai ismeretek: 45 kredit**

*A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései; Az anya testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai; A gyermek testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai; Klinikai laktációs tanácsadási gyakorlat; Terepmunka tutoriális kíséréssel*

**8.4. Hivatás integrált alkalmazását elősegítő stúdiumok: 12 kredit**

*Nemzetközi állásfoglalások ismerete; Kutatási eredmények elemzése; Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés; A laktációs ismeretek közösségi oktatásának kommunikációs és módszertani alapjai*

**8.5. Szakdolgozati szakszeminárium: 3 kredit**

**8.6. Kötelezően választható stúdiumok: 5 kredit**

*Primer prevenció programszervezés; Szakirodalom-feldolgozási kurzus; Irodalomkutatási módszerek*